

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA
KAIŠIADORIŲ VACLOVO GIRŽADO PROGIMNAZIJOS
VEIKLOS KOKYBĖS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2016-04-01 Nr. A-6
Vilnius

IŽANGA

Vizito laikas – 2016 m. vasario 8–12 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Daiva Liumparienė.

Išorės vertintojai:

Dana Kanclerienė, atsakinga už 2 srities temos 2.1. ir 5 srities temos 5.1. vertinimą;

Reda Valančienė, atsakinga už 2 srities temų 2.2., 2.3., 2.6. vertinimą;

Dalia Survutaitė, atsakinga už 1 srities temos 1.2., 3 srities ir 5 srities temos 5.3. vertinimą;

Nomeda Alijauskienė, atsakinga už 1 srities temos 1.1. ir 2 srities temos 2.4. vertinimą;

Ana Pavilovič-Jančis, atsakinga už 4 srities temų 4.1., 4.2., 4.3. ir 2 srities temos 2.5. vertinimą;

Jelizaveta Tumlovskaia, atsakinga už 1 srities temų 1.3., 1.4., 4 srities temos 4.5. ir 5 srities temos 5.2. vertinimą;

Zigmas Vasaitis, atsakingas už 4 srities temos 4.4. ir 5 srities temų 5.4., 5.5. vertinimą.

Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijoje iš viso stebėta 150 pamokų ir neformaliojo švietimo veiklų, konsultacijų. Vizito metu gilintasi į mokinių ir mokytojų veiklą pamokose, mokyklos vadovų ir personalo darbą, mokiniai stebėti klasėse, koridoriuose. Kalbėtasi su Mokyklos tarybos ir klasių tėvų komitetų bei Metodinės tarybos nariais, mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisijos Specialiojo ugdymo ir Prevencinio darbo grupių nariais, klasių vadovais ir mokiniais. Bendrauta su mokyklos direktore, pavaduotojomis, mokytojais, pagalbos specialistais ir aptarnaujančiu personalu. Išanalizuoti mokyklos veiklos, mokinių pažangos ir pasiekimų fiksavimo dokumentai. Išvadų pagrindimui naudotasi Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros (NMVA) ir Nacionalinio egzaminų centro (NEC) pateikta informacija bei Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS) skelbiamais mokyklos 2015–2016 m. m. duomenimis.

Vertinant vadovautasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintomis Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis, NMVA patvirtintu Mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo susitarimų aprašu, išorės vertintojų elgesio taisyklėmis ir pamokos stebėjimo protokolu informacijai fiksuoti. Atsižvelgta į šiuo metu galiojančias Bendrąsias programas, mokyklos veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Išskiriant stipriąsias bei tobulintinas veiklos sritis, prie teiginių nurodomi pagalbiniai rodikliai (pvz., 1.3., 4.2.1., 3.4. ir t.t.). Juos mokykla gali perskaityti, pasitikslinti, naudodamasi mokyklos įsivertinimo metodika. Vertinant mokyklos veiklos kokybę naudoti šie aprašomieji veiklos kokybės vertinimai:

- „*labai gerai*“ – veikla yra „nepriekaištinga“, „veiksminga“, „savita“, „kūrybiška“, o mokytojo patirtį galima paskleisti už mokyklos ribų;

- „*gerai*“ – veikla „pakankamai kryptinga“, „tinkama“, „lanksti“, „turinti savitų bruožų“, o mokytojas gali ir turi konsultuoti kitus mokyklos mokytojus.

- „*neblogai*“ – veikla yra „priimtina“, „vidutiniška“, „ne visuomet veiksminga“, t.y. veikla mokykloje tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti.

Išorės vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad rekomenduojamus patobulinimus Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazija gali įgyvendinti pasitelkdama ir sutelkdama vidinius išteklius,

pasinaudodama mokslo ir švietimo institucijų konsultacine pagalba bei kitų mokyklų vadybine ir metodine patirtimi.

Išorės vertintojų komanda dėkoja mokyklos direktorei Jolitai Morkūnaitei, pavaduotojams ir visai mokyklos bendruomenei už rūpestį ir bendradarbiavimą.

I. MOKYKLOS STIPRIEJI IR TOBULINTINI VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji mokyklos veiklos aspektai

1. Mokyklos ryšiai (1.4. – 3 lygis).
2. Neformalusis švietimas (2.1.5. – 3 lygis).
3. Mokymo ir gyvenimo ryšys (2.3.2. – 3 lygis).
4. Mokytojo ir mokinio dialogas (2.3.3. – 3 lygis).
5. Kiti mokinių pasiekimai (3.2.2. – 3 lygis).
6. Bendrasis rūpinimasis mokiniais (4.1.1. – 3 lygis).
7. Psichologinė pagalba (4.2.2. – 3 lygis).
8. Socialinė pagalba (4.2.3. – 3 lygis).
9. Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas (4.3.1. – 3 lygis).
10. Lėšų vadyba (5.5.1. – 3 lygis).

Tobulintini mokyklos veiklos aspektai

1. Ugdymo planai ir tvarkaraščiai (2.1.2. – 2 lygis).
2. Mokymo nuostatos ir būdai ir mokymasis bendradarbiaujant (2.3.1. – 2 lygis, 2.4.3. – 2 lygis).
3. Mokymosi veiklos diferencijavimas ir gabių vaikų ugdymas pamokose (2.5.2. – 2 lygis, 4.3.2. – 2 lygis).
4. Vertinimas kaip pažinimas (2.6.1. – 2 lygis).
5. Mokyklos planų įgyvendinimas ir jų poveikis (5.1.4. – 2 lygis).

II. PENKIŲ VEIKLOS SRIČIŲ VERTINIMAS

1. MOKYKLOS KULTŪRA

Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijos kultūra gera (3 lygis).

Etosas vertinamas gerai (3 lygis), išskyrus rodiklius „Vertybės, elgesio normos, principai“, „Tapatumo jausmas“, „Bendruomenės santykiai“, kurie vertinami patenkinamai (2 lygis).

Bendruomenės nariai yra susitarę dėl svarbiausių vertybinių nuostatų. Jos atsispindi mokyklos vizijoje (etnokultūros kryptis), misijoje (žmogiškų vertybių ugdymas, kultūrinio paveldo puoselėjimas), vertybėse (saugumas, pagarba, profesionalumas ir bendradarbiavimas). Progimnazijos prioritetai – bendravimas ir bendradarbiavimas, siekiant ugdymo kokybės, saugumo stiprinimas, etnokultūros diegimas į ugdymo turinį. Išanalizavus mokyklos dokumentus, pasikalbėjus su mokyklos bendruomene, paaiškėjo, kad etnokultūros ugdymas neblogai tenkina mokinių poreikius. Progimnazija yra parengusi „Etninės kultūros ugdymo programą“ 2012–2015 metams, kurioje numatytas etnokultūros integravimas į ugdymo procesą, etnokultūros renginių organizavimas kultūrinei veiklai skirtomis dienomis, projektas „Trobesiai“ 7-ose klasėse, kuris, kaip paaiškėjo iš pokalbio su Metodine taryba, vykdomas 2012–2016 metais. Ugdymo plane teigiama, kad etnokultūra integruojama į lietuvių kalbos, muzikos, dailės, technologijų, dorinio ugdymo, istorijos, biologijos, geografijos dalykus, o išorinio vertinimo metu tai fiksuota lietuvių kalbos 1b, 7b, muzikos 2e, 3c, 5b, 5d klasių pamokose. Iš pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pasiekimams gerinti, mokykla siūlo „Liaudies šokių pagrindų“ 2 klasėse ir „Etnokultūros“ 5 klasėse modulius, liaudies šokis integruojamas į 5 ir 6 klasių muzikos pamokas. „Klasės vadovo veiklos ir vertybinių nuostatų ugdymo“ programose tikslingai numatyta formuoti klasės vertybinių nuostatų sistemos pagrindus, skatinant kiekvieno mokinio kaip

asmenybės kūrybiškumą, atsakingumą, gebėjimą puoselėti žmogiškas vertybes ir kultūrinį paveldą, tačiau būdai ir priemonės lieka neaiškūs. Pokalbyje su klasių vadovais buvo pasakyta, kad klasių valandėlės pirmą 2015–2016 m. m. pusmetį buvo nesuplanuotos, vyko po pamokų susitarus su mokiniais, antrą pusmetį klasių valandėlių metu didžiausias dėmesys skiriamas „Olweus“ projekto vykdymui. Siekdama susitarimų dėl elgesio normų mokykla yra atnaujinusi mokinio taisykles, kuriose į mokinių pareigas yra įtraukta pagarba tautos papročiams ir žmogiškų vertybių laikymasis. Iš pokalbio su mokinių komitetu paaiškėjo, kad etnokultūros kryptis mokykloje neblogai tenkina mokinių poreikius. Iš atsitiktinai pakalbintų mokinių komentarų galima daryti išvadą, kad mokiniams priimtinas ir patenkinamai suprantamas lietuvių liaudies tradicijų puoselėjimo mokykloje tikslingumas. Į ugdymo dalykų turinį tinkamai integruojamos prevencinės programos „Zipio draugai“, „Įveikiame kartu“, „Antras žingsnis“, „Obuolio draugai“ geriausiai tenkina pradinių klasių mokinių poreikius. Kaip paaiškėjo iš pokalbių su tėvais, mokykloje aktuali patyčių problema, todėl nuo 2015–2016 m. m. antrojo pusmečio mokykla pradėjo įgyvendinti „Olweus“ programą. Tėvai akcentavo, kad jaučiamas neryškus pokytis: klasių susirinkimai pradėjo vykti susėdus ratu. Vertintojai daro išvadą, kad puoselėjant progimnazijos vertybes, elgesio normas ir principus progimnazijos veiklos organizavimo politika, bendruomenės santykiai ir pasirinkti bendravimo būdai yra neblogi.

Progimnazija tinkamai kuria naujas ir pakankamai kūrybiškai puoselėja ilgalaikes tradicijas, kuriomis rūpinasi dauguma bendruomenės narių. Sėkmingiausiais renginiais bendruomenės nariai įvardija tradicinę „Dieną už mokyklos garbę“, skirtą mokyklos vardui paminėti (kai šventės metu padėkos raštais apdovanojami puikiai ir labai gerai besimokantys mokiniai), Motinos dienos šventę, Advento vakarus, „Užgavėnės“, „Apsikabinimų“ šventę, „Gatvės mugę“, skirtą Tarptautinei šeimos dienai, meninio skaitymo konkursą, rusų kalbos vakarėlį. Dauguma mokinių minėjo profesijų dieną, kai progimnazijos mokiniai lankosi savo tėvelių darbovietėse ir susipažįsta su įvairiomis profesijomis. Tradiciniu tapo pradinių klasių mokinių tėvams organizuojamas seminarų ciklas „Kelias į vaiko širdį“. Iš pokalbių su bendruomene paaiškėjo, kad renginiuose dalyvauja tie tėvai, kuriems įdomu. Gedimino gatvėje esančiame pradinių klasių korpuse įkurtas etnokultūros muziejus, kur mokytojai gali vesti pamokas ir ugdyti etnines vertybes. Tradicijų puoselėjimas ugdo daugumos mokinių pasaulėžiūrą, formuoja moralines vertybes.

Rodiklis „Tapatumo jausmas“ vertinamas patenkinamai. Mokykla turi vėliavą, herbą, progimnazijos dainą, uniformą. 2013 m. išleista knygelė „Vaclovas Giržadas“ buvusio mokyklos direktoriaus garbei. 1993 m. spalio 28 d. mokykla pavadinta jo vardu. Pokalbio su vertintojais metu mokinių tėvai įvardijo šiltus mokytojų ir mokinių santykius, gerą grįžtamąjį ryšį, tačiau buvo pasakyta, kad mokyklos renginiuose dalyvauja tik tie tėvai, kuriems įdomu. Kai kurie tėvai prieštaravo daugumos nuomonei ir minėjo, kad kartais stinga glaudaus mokytojų ir mokinių bei mokytojų ir tėvų bendradarbiavimo. Buvo pasidžiaugta nauja mokyklos direktore, kuri aktyviai imasi spręsti problemas, visada jos durys atviros – teigė mokinių tėvai. Pokalbyje su mokinių komitetu kaip privalumas buvo įvardinta tai, jog mokykloje dirba geri mokytojai, kurie stengiasi išmokyti kiekvieną mokinį, tačiau išskeltas trūkumas, kad būna atvejų, kai ne visi mokytojai vertina mokinius objektyviai, kartais už netinkamą elgesį mokiniui rašomas pažymys į dalyko dienyną. Mokiniai norėtų daugiau smagių ir originalių renginių, organizuojamų vakarais, tačiau į juos sunku prisikviesti tiek mokytojus, tiek tėvus. Ir mokiniai, ir jų tėvai išsakė nepasitenkinimą, kad mokyklos remontas vykdomas ugdymo proceso metu. Tėvai būgštuoja, kad tai kelia grėsmę jų vaikų saugumui ir sveikatai, trikdo mokymosi procesą. Vertintojai daro išvadą, kad pokalbiuose dalyvavę bendruomenės nariai neblogai vertina progimnazijos veiklą, mokykloje jaučiasi pakankamai saugūs.

Bendruomenės santykiai neblogi. Mokykloje veikia Mokyklos taryba. Tėvų, mokinių atstovai renkami klasėse ir deleguojami į Mokyklos tarybą. Tėvai iškelė patyčių problemą mokykloje, todėl pradėtas vykdyti patyčių prevencijos projektas „Olweus“. Pritarė konsultacijų centro įsteigimui mokykloje, mokinių taisyklių atnaujinimui, tačiau, kaip paaiškėjo iš pokalbio su Mokyklos taryba, dalis mokyklos mokinių tėvų mažai domisi tuo, kas vyksta progimnazijoje. Tėvai teigė, kad Mokyklos taryba išsikėlė uždavinį rinktis į susirinkimus kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį, kad veikla nebūtų formali. Progimnazijoje veikia Mokinių komitetas, kurio nariai demokratijos būdu renkami klasėse, komiteto pirmininkas renkamas balsuojant komiteto nariams.

Pokalbio metu mokiniai teigė, kad Mokinių komitetas prisideda prie mokyklos renginių organizavimo, turi savo veiklos planą. Mokykloje buvo įgyvendintos mokinių idėjos organizuoti krepšinio turnyrą, rengti Advento vakarus, mokinių diskotekas. Progimnazijos bendruomenę iš dalies suburia „Gatvės mugė“, kurios metu mokiniai parduoda savo pagamintus rankdarbius ir saldumynus. Tėvai prie šios akcijos prisideda padėdami mokiniams su suvenyrais atvykti į šventės vietą.

Progimnazijos atvirumas ir svetingumas yra paveikus. Į įstaigą atvykę svečiai sutinkami pagarbiai, kultūringai. Dauguma mokinių mandagūs, sveikinas su mokyklos svečiais, darbuotojai yra pasirengę suteikti reikiamą informaciją ir pagalbą. Svarbiausia informacija skelbiama matomose vietose įrengtuose stenduose. Apie progimnazijos veiklą skelbiama Kaišiadorių rajono laikraščiuose, progimnazijos interneto svetainėje. Progimnazijos tradiciniame renginyje „Už mokyklos garbę“ svečiuojasi buvę mokiniai, socialiniai partneriai, dalyvauti renginiuose kviečiami mokinių tėvai. Iš pokalbio su mokinių tėvais paaiškėjo, kad jie patenkinti gaunamos informacijos turiniu ir formomis. Mokykla pakankamai operatyviai reagavo į tėvų iškeltą patyčių problemą mokykloje. Įrengtas pritaikytas nuolydis judėjimo negalią turintiems žmonėms. Progimnazijos atvirumas ir svetingumas atspindi gerą bendravimo kultūrą.

Klasių mikroklimatas tinkamas. Santykių, tvarkos ir klasės valdymo vertinimas stebėtose pamokose pateiktas 1 lentelėje.

Santykių, tvarkos ir klasės valdymo apibendrintas vertinimas

1 lentelė

Klasės	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1–4 (N=44)	16 pamokų (36,36 proc.)	19 pamokų (43,18 proc.)	7 pamokos (15,91 proc.)	2 pamokos (4,55 proc.)
5–8 (N=91)	12 pamokų (13,19 proc.)	39 pamokos (42,86 proc.)	38 pamokos (41,76 proc.)	2 pamokos (2,19 proc.)

Iš 1 lentelės duomenų matyti, kad 35 (79,54 proc.) 1–4 klasių stebėtose pamokose santykiai, tvarka ir klasės valdymas vertintas gerai ir labai gerai. Pamokose vyravęs palankus mikroklimatas sudarė paveikias sąlygas mokymuisi ir tinkamai motyvavo mokinius darbui. 16 (36,36 proc.) pamokų labai gerus mokinių ir mokytojų santykius, tvarką ir klasės valdymą vertintojai įvardijo kaip stiprųjį pamokos aspektą: lietuvių k. 1d, 1e, 2a, 2e, 3a, 3d, 3e, matematikos 2a, 2d, 3d, 4c, kūno kultūros 3a, muzikos 2e, 3c, 4c, 4f klasėse. 51 (56,05 proc.) 5–8 klasių stebėtoje pamokoje santykiai, tvarka ir klasės valdymas vertintas gerai ir labai gerai. 12 (13,19 proc.) stebėtų pamokų fiksuoti paveikūs, mokymuisi nuteikiantys puikūs mokinių ir mokytojo santykiai: anglų k. 5a₂, 5c₁, 7b, 8a₁, istorijos 7c, gamtos ir žmogaus 6d, geografijos 8b, dailės 5d, technologijų 5b₁, 5d, 6b₁, muzikos ir choreografijos 5d klasėse. Pokalbyje su Mokinių komitetu buvo pastebėta, kad mokiniai džiaugiasi gerais mokinių ir mokytojų santykiais. Pasak mokinių ir jų tėvų, mokykloje įprasta kreiptis pagalbos į klasių auklėtojus, mokytojus, socialinę pedagogę. Mokykloje veikia Vaiko gerovės komisija, kuri sprendžia pagalbos mokiniui, iškilusias patyčių ir kitas santykių problemas. Remiantis anksčiau pateiktais pastebėjimais daroma išvada, kad Kaišiadorių Václovo Giržado progimnazijos etosas yra geras.

Mokyklos pažangos siekiai vertinami patenkinamai (2 lygis). Mokyklos kaip organizacijos pažangos siekis geras (3 lygis).

Asmenybės raidos lūkesčiai – „teikti kokybišką išsilavinimą kiekvienam mokiniui pagal poreikius“ ir mokyklos veiklos prioritetas – „mokinių įvairių gebėjimų ugdymas“ neblogai atsispindi progimnazijos 2015–2017 m. strateginiame plane. Progimnazijos deklaruotos vertybės sudaro tinkamą asmenybės, socialinio ir moralinio ugdymo vienovę. Mokykla, rūpindamasi mokinių ūgtimi, formalųjį ugdymo turinį neblogai papildoma pažintinę ir kultūrinę, socialinę, prevencinę, vertybinių nuostatų ugdymo programas. Stebėtose pamokose dėmesys kiekvieno mokinio raidai ir jo (jos) asmeniniam tobulėjimui buvo neblogas, o logopedo pratybose 2d, muzikos 3c, technologijų 5d₁, lietuvių k. 1d, kūno kultūros 3a, matematikos 5b, 6b, 8d klasių pamokose geras. Pastebėta, kad kai kuriose (8 proc.) stebėtose veiklose mokytojų kelti lūkesčiai

mokiniais buvo per žemi. Ugdymo planų, integruoto ugdymo bei socialinių ir vertybinių nuostatų ugdymo programų rengimo bei įgyvendinimo analizė parodė, kad mokykla teoriškai tinkamai siekia mokinių asmenybės raidos, tačiau praktinė veikla ne visada atitinka formaliai deklaruojamas idėjas. E-dienyno įrašų analizė parodė, kad socialinės veiklos (kaip vienos iš asmenybės ugdymo programų) integravimo ataskaitos gerai suformuotos 5a, 5c, 5d, 7b, 7d, 8a klasėse, o karjeros ugdymo programa vykdoma ir fiksuojama 8e klasėje.

Mokymosi pasiekimų lūkesčiai vertinami patenkinamai. Vertinimo metu nustatyta, kad mokykloje tradiciškai fiksuojama, kaupiama ir analizuojama informacija apie mokinių mokymosi rezultatus, lankomumą, dalyvavimą mokyklos, miesto, šalies, tarptautiniuose konkursuose, olimpiadose, projektuose. Mokinių mokymosi rezultatai pristatomi Mokytojų tarybos posėdžiuose, metodinėse grupėse, vadovų pasitarimuose, tėvų susirinkimuose. 2015 metais mokykla tikslingai dalyvavo standartizuotuose testuose, todėl gali palyginti progimnazijos 4 ir 8 klasių mokinių mokymosi pasiekimus su rajono ir šalies mokinių pasiekimais. Mokytojų taryboje pristatomi klasių rezultatai, tačiau pastebėta, kad mokinių mokymosi pasiekimų lūkesčiai nėra sistemingai aptariami ar prognozuojami. Apibendrinus stebėtų veiklų protokolus darytina išvada, kad 36 proc. stebėtų pamokų rekomenduota geriau išsiaiškinti mokinių poreikius, kelti ir formuluoti aukštesnius pasiekimų lūkesčius, konkrečiai įvertinti mokinių sėkmę pamokoje, palyginti mokinių pažangą su iškelto uždaviniu. Jei mokykla daugiau dėmesio skirtų mokinių mokymosi lūkesčių aptarimui, jų fiksavimui bei laukiamų ir konkrečių rezultatų palyginimui, tikėtina, didėtų mokinių mokymosi motyvacija ir atsakomybė už asmeninius pasiekimus.

Mokyklos kaip organizacijos pažangos siekis vertinamas gerai. Mokyklos 2015–2017 metų strateginiame veiklos plane pažymėta, kad, 2014 m. plačiojo veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis, mokyklos kaip organizacijos pažangos siekis yra vienas geriausių mokyklos pasiekimų (pagal IQES vertinimo sistemą – 2,98). Vertintojai įsitikino, kad mokykloje pakankamai aktyviai dirbama komandomis, tinkamai pasiskirstyta pareigomis ir veiklomis. Iš mokyklos pirminės informacijos ir pokalbių su bendruomenės nariais paaiškėjo, kad gerai veikia įsivertinimo grupė. Reguliarus ir organizuotas mokyklos bendruomenės dalyvavimas kvalifikacijos tobulinime bei komandinėje veikloje – tai svarbus besimokančios organizacijos požymis (Trakšėlyš K. (2011) Besimokančios organizacijos esmė ir nauda: andragogo požiūris. Pedagogika., p. 99).

Tvarka Kaišiadorių Vlado Giržado progimnazijoje priimtina (2 lygis). „Mokinių elgesio taisyklės“, „Mokinių pamokų lankomumo kontrolės, apskaitos ir pamokų nelankymo prevencijos vykdymo tvarkos aprašas“ skelbiami daugelyje (apie 80 proc.) kabinetų, tačiau mokiniai pripažino, kad ne visi ir ne visada taisyklių laikosi. Išorinio vertinimo metu pastebėta, kad pavieniai mokiniai pertraukų ir renginio metu vartojo keiksmažodžius, jų destruktivus elgesys trikdė šventę. Pokalbiuose išsiaiškinta, kad „Mokinio elgesio taisyklės“ kūrė ir koregavo pedagogai, o mokinių ir jų tėvų atstovų dalyvavimas kuriant gero elgesio tvarkas ir aprašus neišryškėjo. Daroma išvada, kad tikslingas mokinių įtraukimas ir aktyvus dalyvavimas rengiant tvarką ir elgesį reglamentuojančius dokumentus geriau motyvuotų ir įpareigotų ugdytinius gerbti bendrus susitarimus. Taip pat vertintojai atkreipė dėmesį, kad mokyklai vertėtų peržiūrėti ir koreguoti kai kuriuos mokinių elgesio taisyklėse užfiksuotus susitarimus, pavyzdžiui, kad mokytojams leidžiama pavėluoti į pamoką 5 minutes. Per pertraukas atsakingi pedagogai turėtų nuolat būti paskirtoje vietoje ir stebėti mokinių elgesį koridoriuose. Jei mokykla nuosekliai įgyvendintų prasmingus susitarimus dėl gero elgesio, lankomumo ir darbo drausmės, progimnazijos mokinių veiklos rodiklio „*Mūsų mokyklos mokiniai drausmingai elgiasi net ir tada, kai nemato mokytojai*“ įsivertinimas 2014–2015 metų pažangos anketoje, pateiktoje Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai, būtų aukštesnis.

Iš pokalbio su mokinių aktyvu paaiškėjo, kad jie tikslingai ir pakankamai planingai supažindinami su toleruojamo ir netoleruojamo elgesio taisyklėmis. Pagyrimų ir paskatinimų mokykloje dažniausiai sulaukia tie mokiniai, kurie gerai mokosi. Pastebėtina, kad „Mokinių elgesio taisyklėse“ (2013-08-30 ĮSAK Nr. V1-73) numatytos trys mokinių skatinimo formos: padėkos raštas, pagyrimo raštas, garbės raštas – ir aštuonios nuobaudų formos: pastaba žodžiu, individualus pokalbis su mokiniu ir tėvais, pastaba raštu, socialinio pedagogo susitarimas su mokiniu, gavusiu trečią rašytinę pastabą, įrašymas į drausminių nuobaudų žurnalą, svarstymas VGK, direktoriaus papeikimas, griežtas direktoriaus papeikimas, kreipimasis į Mokyklos tarybą dėl rekomendavimo

keisti ugdymo įstaigą. Kasdienėje veikloje didesnis dėmesys taip pat skiriamas pastaboms, nei pagyrimams. Vizito metu išnagrinėjus keturių atsitiktiniu būdu pasirinktų klasių (2c, 5c, 7a ir 8b) vieno mėnesio elektroninio dienyno pastabų, pagyrimų ir komentarų skiltį paaiškėjo, kad įrašuose dominuoja pastabos. Pavyzdžiui, 5c klasėje 2015 metų rugsėjo mėnesį (adaptaciniu laikotarpiu) įrašyta 30 visiškai vienodų pagyrimų, 27 pastabos ir 3 nepakankamai konkretūs komentarai, kurių turinys atitinka pastabos turinį – „*Mokiniai nepasiruošę pamokai*“. 8b klasėje 2015 m. lapkričio mėnesį įrašyta 10 pastabų, 3 pagyrimai ir 1 komentaras. 2c klasės mokiniams 2016 metų vasario 1–11 dienomis iš viso įrašyta 40 pastabų. Iš pokalbio su Vaiko gerovės komisijos prevencinio darbo grupe paaiškėjo, kad kasmet jos posėdžiuose svarstoma apie 80 (apie 8 proc.) mokinių. Šios grupės nariai teigia, kad poveikio priemonė yra veiksminga ir dauguma mokinių pakartotinai neprasizengia. Sveikintina, kad lanksčiai reaguodama į tėvų bendruomenės pasiūlymą, konkrečiai reaguodama į mokyklos įsivertinimo grupės rekomendacijas, siekdama tinkamai suvaldyti ir veiksmingai išspręsti patyčių problemą progimnazija tikslingai įgyvendina tarptautinę patyčių prevencijos programą OLWEUS.

Aplinkos jaukumas neišskirtinis. Išorinio vertinimo metu vyko mokyklos remontas, todėl ne visos aplinkos buvo estetiškos, greta esančiuose kabinetuose girdėjosi remonto darbų triukšmas, centrinėje laiptinėje buvo ribojamas judėjimas, aplinkoje kaupėsi statybinių medžiagų dulkės. Pokalbyje su išorės vertintojais tėvai pažymėjo, kad tokios sąlygos nėra geros visiems vaikams, o ypač alergiškiems. Dėl sporto salės remonto kūno kultūros pamokos vyko kitų mokyklų salėse, todėl mokiniai neretai vėlavo į pamokas. Mokiniai ne visada buvo pakankamai saugūs dėl netinkamo Kaišiadorių jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos mokinių elgesio. Išorės vertintojai pastebi, kad progimnazijos bibliotekoje, skaitykloje, valgykloje, daugelyje kabinetų, mokyklos vadovų ir personalo pastangomis kuriamos ir palaikomos jaukios ir estetiškos aplinkos. Tai leidžia daryti išvadą, kad pasibaigus remonto darbams, mokiniams bus sukurtos tinkamos, estetiškos, palankios mokymuisi ir poilsiui aplinkos.

Mokyklos ryšiai vertinami gerai (3 lygis) ir yra vienas iš stipriųjų progimnazijos veiklos aspektų. Mokykla yra pakankamai atvira miesto bendruomenei. Tą išorės vertintojai stebėjo vizito metu, kai progimnazijos Užgavėnių šventėje dalyvavo mokinių tėvai ir kiti bendruomenės nariai. Mokyklos renginiai dažnai vyksta Kaišiadorių kultūros centro patalpose, juose dalyvauja miesto gyventojai. Mokyklos pedagogai tikslingai ir paveikiai bendrauja su kolegomis rajone ir respublikoje, aktyviai dalyvauja metodiniuose ir kultūros renginiuose, konkursuose.

Progimnazijos partnerystės ryšiai pakankamai platūs ir paveikūs. Mokykla tikslingai bendradarbiauja su miesto, rajono ir Lietuvos mokyklomis, Kaišiadorių rajono švietimo ir kultūros paslaugų centru, Pedagogine psichologine tarnyba, policija, meno mokykla, sporto centru, miškų urėdija ir kitais partneriais. Užtikrinant nuoseklų mokinių mokymąsi, svarbiausiais partneriais laikomi Kaišiadorių priešmokyklinio ugdymo įstaigos ir Kaišiadorių Algirdo Brazausko gimnazija. Kitų ryšių tikslingumas siejamas su ugdymo proceso gerinimu, pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybėmis, aplinkų jaukumo gerinimu. Tai leidžia daryti išvadą, kad mokyklos partnerystės ryšiai yra apgalvoti, susiję su ugdymo procesu, potencialūs.

Progimnazija tinkamai skleidžia informaciją apie savo veiklą visuomenei mokyklos interneto svetainėje, Facebook paskyroje, rajono laikraščiuose „Kaišiadorių aidai“ ir „Atspindžiai“. Mokyklos interneto svetainė gerai atitinka standartinius reikalavimus ir yra informatyvi, pakankamai patogi naudoti, neblogai atnaujinama. Pakankamai dažnai publikuodama straipsnius rajono spaudoje, pavyzdžiui, 2015 metais buvo išspausdinta 18 straipsnių, per penkias 2016 metų savaites pateikti ir išspausdinti 4 straipsniai, mokykla tinkamai informuoja bendruomenę apie įvairius mokinių pasiekimus, mokykloje įvykusius renginius. Mokyklos „Jaunųjų žurnalistų“ būrelio narių veikla kuriant mokyklos laikraštį „Giržadukai“ sudaro geras sąlygas mokinių saviraiškai ir kūrybingumui ugdyti ir skleisti. Vertintojai pastebi, kad leidinio įregistravimas oficialiuose registruose sudarytų paveikią galimybę pristatyti mokyklos veiklą ne tik mokyklos, bet ir rajono bei respublikos mastu.

2. MOKYMASIS IR UGDYMAS

Ugdymo ir mokymosi kokybė Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijoje yra patenkinama (2 lygis).

Bendrasis ugdymo organizavimas neblogas (2 lygis), neformalusis švietimas geras (3 lygis) ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Ugdymo planai ir tvarkaraščiai patenkinami (2 lygis) ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijoje įgyvendinama priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programa. Progimnazijos ugdymo plane (toliau – MUP) nurodoma, kad ugdymo turinys planuojamas ir įgyvendinamas atsižvelgiant į konkrečius mokinių ugdymo (-si) poreikius, bendrąsias dalykų programas. Mokytojai mokslo metams rengia nustatytos struktūros mokomųjų dalykų ilgalaikius planus bei dalykų modulių, integruoto dalykų mokymo ir neformaliojo švietimo programas. Tinkamai susitarta dėl privalomųjų dalykų ilgalaikių planų, pasirenkamųjų dalykų, modulių, specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams pritaikytų bendrojo ugdymo ir individualizuotų programų bei neformalaus švietimo programų rengimo, tvirtinimo ir pateikimo elektroniniame dienyne tvarkos. Ilgalaikiuose planuose nurodyta, kuo vadovaujantis atliekamas vertinimas, kokie taikomi būdai bei formos. Vertinimas suplanuotas po skyriaus ar ciklo pabaigos, pastabose įrašytos tarpdalykinės integracijos temos. Išorės vertintojų komanda pastebi ir gerai vertina tai, kad pradinio ugdymo 2b, 3a, 4b klasių programose, mokomųjų dalykų ilgalaikiuose planuose aprašomas klasės kontekstas. Ilgalaikiuose 5–8 klasių mokomųjų dalykų planuose visoms klasėms planuojamas vienodas ugdymo turinys (technologijų 5, 6, 7 kl., lietuvių k. 5, 6, 7, 8 kl., anglų k. 7a, 7b, 7c, 7d kl., informacinių technologijų 8a, 8b, 8c, 8d, 8e kl.), neatsižvelgiama į mokinių mokymosi pasiekimus, konkrečius mokymosi sunkumus. Nors metodinėse dalykų grupėse yra susitarta dėl ugdymo turinio planavimo formos, dėl ilgalaikių planų, pateiktų vadovėliuose, naudojimo ir pritaikymo klasės kontekstui, ugdymo turinys koreguojamas nereikšmingai, pavyzdžiui, „atsineša receptų knygu“, „pavasariui palikti“, „atsineša pakuočių“, „ pridėti 3 pamokas“ (kalba netaisyta). Kai kurie (keturi informacinių technologijų ir užsienio (rusų) kalbos mokytojai) laikosi susitarimo ir pateikė ilgalaikius planus elektroniniame dienyne. Išorės vertintojų komanda daro išvadą, kad tikslingas ugdymo turinio planavimas pagal konkrečios klasės mokinių pasiekimų lygmenis darytų didesnę poveikį pamokos efektyvumui.

Progimnazijos ugdymo planas neišskirtinis (2 lygis) ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Rengiant ugdymo planą neblogai atsižvelgta į 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų Bendrojo ugdymo plano struktūrą, turinį ir formą. 2015–2016 metų ugdymo plano projektą rengė direktorės įsakymu patvirtinta darbo grupė: pavaduotojos, Metodinės tarybos pirmininkė, lietuvių kalbos mokytoja. Projektas aptartas metodinėse grupėse. Ugdymo planas patvirtintas progimnazijos direktorės įsakymu ir suderintas su Mokyklos taryba bei steigėju. Progimnazijos ugdymo plano tikslas – „nustatyti priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programų vykdymo, ugdymo turinio formavimo ir ugdymo proceso organizavimo reikalavimus ir principus, kurie užtikrintų, kad kiekvienas mokinys pasiektų geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų“ (MUP 3 punktą). Neblogai numatyti uždaviniai dėl ugdymo proceso organizavimo principų, ugdymo sričių programų įgyvendinimo reikalavimų, pamokų skaičiaus klasei. Su ugdymo planu progimnazijos bendruomenė gali susipažinti mokyklos interneto svetainėje. Įgyvendindama ugdymo turinį, progimnazija tinkamai numatė prevencinės, pažintinės ir kultūrinės veiklos trukmę ir laiką, neblogai įgyvendina susitarimus dėl ugdymo turinio integravimo nuostatų, pasiekimų ir pažangos vertinimo būdų ir laikotarpių. Pamokų, skiriamų mokinių ugdymo (-si) poreikiams tenkinti, panaudojimas neišskirtinis. Iš dokumentų analizės ir pokalbių išorės vertintojų komanda teigia, kad MUP turinys ne visada pakankamai aiškus ir konkretus: „...esant poreikiui gali būti numatomas bendradarbiavimas...“ (MUP 25 punktą); „... pamokos gali būti skiriamos pasirenkamiesiems dalykams...“ (MUP 19.20 punktą); „...gali būti sudaromas individualaus ugdymo planas...“ (MUP 31 punktą); „Diferencijavimas gali būti taikomas: mokiniui individualiai, mokinių grupei...“ (MUP 41 punktą); „Progimnazija sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo gebėjimus ir pasiekti kuo aukštesnius pasiekimus <...> pritaiko mokymą pagal mokinio gebėjimus...“ (MUP 4,

74.1 punktai); „Pageidaujantis kūno kultūros mokytojas (jei klasės gretimos) gali dirbti ir su mišria grupe“ (MUP 140.2 punktas). Susitarta dėl „dalykų mokymuisi skiriamų pamokų skaičiaus konkrečioje klasėje“, bet tai neatsispindi pamokų paskirstymo lentelėje. Ne visada pamokų skaičius, skiriamas dalyko programai įgyvendinti, atitinka mokslo metų trukmę, pavyzdžiui, 5 klasėje mokslo metai trunka 32 savaites, o 6–8 klasėse po 34 savaites, tačiau numatyta, kad per dvejus metus 69 valandos 5–6 klasėse ir 70 valandų 7–8 klasėse bus skirtos dorinio ugdymo, dailės, muzikos pamokoms, 138 valandos 5 kl. istorijos pamokoms, 70 valandų 6 kl. geografijos pamokoms ir t. t.) Išorės vertintojų komanda pastebi, kad netikslus pamokų paskirstymas gali turėti neigiamos įtakos dalyko turinio įgyvendinimo kokybei. Pastebėta atveju, kai planuojant dalyko turinį neatsižvelgia į ugdymo plano reikalavimus ir mokyklos susitarimus, pavyzdžiui, ilgalaikiame 7 klasės lietuvių kalbos plane suplanuota 180 valandų, 8 klasėje – 160 valandų per mokslo metus. Ugdymo plano įgyvendinimo tvarkaraščiai parengti neblogai, tačiau pastebėta, kad pamokos klasėms paskirstomos netolygiai, ne visada atsižvelgiama į mokinių darbingumą. Pradinio ugdymo programos klasių mokinių tvarkaraščiuose suplanuotos tinkamai: ne daugiau kaip penkios pamokos per dieną. Tačiau atkreiptas dėmesys, kad po dvi (iš eilės) lietuvių kalbos pamokas 3 kartus per savaitę suplanuota 1a, 2c, 3c, 4e, 4f klasėse, 2 kartus per savaitę 2e klasėje. 4d, 4e, klasėse tris kartus per savaitę lietuvių kalbos pamoka yra paskutinė (penktoji). 5–8 klasių mokinių tvarkaraštyje „langų“ nėra, penktadienį klasės turi ne daugiau kaip 6 pamokas. Tačiau išorės vertintojų komanda pastebi, kad mokiniams nėra optimaliai paskirstytas pamokų krūvis pagal dalykus: dvi dienas iš eilės 7b, 7c kl. mokoma istorijos, 5b, 7a, 7b kl. – biologijos, du kartus per savaitę po dvi (iš eilės) lietuvių kalbos pamokos yra 8b klasėje, kas antrą savaitę – 5d klasėje. Du kartus per savaitę 7b, 8e klasių mokiniai šeštą pamoką mokosi lietuvių kalbos, 6b klasės – matematikos. Antradienį nedirba 11 iš 13 užsienio (anglų, rusų ir vokiečių) kalbų mokytojų, trečiadienį nedirba 5 iš 7 gamtos ir socialinių mokslų mokytojų. Tikėtina, kad sumažinus mokytojams laisvų nuo pamokų dienų skaičių (iš 47 mokytojų, dirbančių pagal progimnazijos direktorės patvirtintą 2015–2016 m. m. pamokų tvarkaraštį, pirmadienį neturi pamokų 13 (27,66 proc.) mokytojų, antradienį – 20 (42,55 proc.), trečiadienį – 10 (21,28 proc.), ketvirtadienį – 15 (31,91 proc.), penktadienį – 12 (25,53 proc.) atsirastų galimybė sudaryti tvarkaraštį, labiau tenkinantį mokinių poreikius. Išorės vertintojai daro išvadą, kad ugdymo planas ir tvarkaraščiai yra neišskirtiniai, ir tai yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Jeigu rengdama ugdymo planą progimnazija tikslingai ir nuosekliai pritaikytų Bendrųjų ugdymo planų rekomendacijas konkrečiam mokyklos kontekstui, tikėtina, kad ugdymo planas būtų tikslesnis ir informatyvesnis ne tik progimnazijos administracijai ar plano rengimo grupei, bet ir mokytojams, tėvams bei mokiniams. Suderinti ir gerai apgalvoti tvarkaraščiai užtikrintų kokybiškesnį ugdymo turinio įgyvendinimą, ir, tikėtina, dėl to pagerėtų mokinių mokymasis ir lankomumas.

2015–2016 m. m. progimnazija neblogai integruoja mokomųjų dalykų temas ir integruojamasias etnokultūros, ugdymo karjerai, prevencines, kt. programas į formalųjį ir neformalųjį ugdymą. Įgyvendinant strateginio plano programą, skirtą progimnazijos kultūros ir vertybių puoselėjimui, buvo susitarta vykdyti „Klasės vadovo veiklos ir vertybinių nuostatų ugdymo“ programą, tačiau 2015–2016 m. m. klasės vadovai įgyvendina labai svarbią mokyklos bendruomenei OLWEUS patyčių prevencijos programą. Prevencinio ugdymo programų integracija į mokomuosius dalykus pamokose neišskirtinė. Tradiciškai šios programos integruojamos į dorinio ugdymo, biologijos, chemijos, lietuvių kalbos, technologijų, dailės, klasės vadovo veiklos ir vertybinių nuostatų ugdymo bei neformaliojo švietimo programų ugdymo turinį. 7 klasėse vykdomas integruotas projektas: „Lietuvos istorinis etnokultūrinis paveldas. Trobesiai“. Karjeros ugdymas įgyvendinamas dorinio ugdymo, lietuvių kalbos, matematikos, pasaulio pažinimo, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros pamokose. Išorės vertintojų komanda pastebi, kad ne visos dažniausiai aptariamoms profesijoms (pavyzdžiui, žvejo, bibliotekininko, vadybininko, miškininko, alpinisto, vairuotojo, buhalterio) yra aktualios ir paklausios regiono ar šalies darbo rinkoje. Pakankamai retai kalbama apie naujas ir aktualias šiuolaikines profesijas ir perspektyvias karjeros galimybes. Išanalizavus mokyklos ugdymo planą pastebėta, „Žmogaus saugos“ programos įgyvendinimas 1–4 klasėse aprašytas neblogai (MUP 65.1.2 ir 120.2 punktai), tačiau neaišku, kaip ši programa įgyvendinama 5–8 klasėse. Ne visi mokytojai ilgalaikių planų skiltyje „Pastabos“ įrašo integruojamas temas ar programas. Išorės vertintojai pastebi, kad ilgalaikiuose planuose įrašyta

pamokos tema, pamokų skaičius, dalykas, tačiau tikslus laikas integruotai temai nagrinėti nefiksuojamas, pavyzdžiui, „*Mintis – skyrius įvadinis atvartas, 1 pamoka*“, *integracija „Etika: pažįstu normas, idealus, vertybes“*, „*Greitis, 1 pamoka*“, *integracija „Karjeros ugdymas“ vairuotojas*“, „*Kelionės, turizmas. Gyvenamoji aplinka, 17 pamokų*“, „*projektinis darbas: lankstinukas apie Lietuvą. Tarpdalykinė integracija - geografija*“ (kalba netaisyta).

Progimnazijoje pasirenkamųjų programų pasiūla yra priimtina. Progimnazijos ugdymo plane bendrųjų programų įgyvendinimui skiriamas minimalus dalykų pamokų skaičius. Tradiciškai mokiniai gali pasirinkti dorinio ugdymo (tikybos ir etikos), pirmosios užsienio kalbos (dažniausiai pasirenkama anglų kalba), antrosios užsienio kalbos (rusų ir vokiečių) dalykų programas. Pirmosios užsienio kalbos pradeda mokytis nuo antros klasės, antrosios – nuo šeštos klasės. 5–8 klasių mokiniai technologijų pamokose mokomi pagal 4 programas: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų. Tėvų iniciatyva penktose klasėse papildomai skiriama po 0,5 valandos gilesniam lietuvių kalbos ir matematikos mokymuisi. Iš pokalbių su Metodine taryba ir dokumentų analizės paaiškėjo, kad modulių programos dažniausiai neblogai orientuotos į esminių dalykinių mokinių gebėjimų ugdymą, pavyzdžiui, „Netradicinės fizinio aktyvumo formos“ ir „Liaudies šokio pagrindai“ (2 kl.), „Probleminių uždavinių sprendimas“ (4 kl.), „Etnokultūra“ ir „Matematikos labirintai“ (5 kl.) 8 klasėse parengta integruota informacinių technologijų programa, 5–8 kl. vertybinių nuostatų ugdymo programa. Šios programos ir moduliai įgyvendinami iš pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pasiekimams gerinti.

Neformalusis švietimas vertinamas gerai (3 lygis) ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Mokinių teigimu, įvairių sporto, dailės, muzikos, kt. būrelių pasiūla tinkama. 2015–2016 m. m. mokiniai pasirinko 35 neformaliojo švietimo veiklas. Iš jų 19 programų skirtos 1–4 kl. mokiniams, 13 programų 5–8 kl. mokiniams ir 3 programos 2–8 kl. mokiniams. Visų amžiaus grupių mokiniams po pamokų sudarytos geros sąlygos ugdytis bendrąsias ir dalykines kompetencijas, stiprinti akademinis, pažintinius, socialinius, kt. gebėjimus dalyvaujant žurnalistų būrelyje „Giržadukai“, sveikatingumo mokyklėlėje, teatro studijoje „Aukštyn kojom“, kalbinės raiškos (anglų kalbos) būrelyje „Golden key“, įvairiapusės raiškos būrelyje „Pas močiutę augau“, 7 sporto (krepsinio, futbolo, šaškių ir kt.), 7 menų („Lietuvių liaudies menas piešiniuose“, pradinių klasių mokinių POP chore, vokalinėje instrumentinėje folkloro grupėje, „Muzikos garsai“ ir t. t.), 4 šokio („Modernaus folkloro ir liaudies šokių būrelis“, „Šoka pirmokai“ ir t.t.), 3 technologijų ir modeliavimo (MINDSTORMS NXT robotų valdymo programavimas, „Pradinis techninis mokymas“, „Laivų modeliavimas“), 9 etnokultūros („Auskit, pinkit, rankos mano“, Kaišiadorių krašto paveldas, „Kraitė“, „Metų ratu“ ir kt.) būreliuose. 2015–2016 m. m. atsižvelgus į mokinių ir jų tėvų iniciatyvas organizuotas šaškių būrelis. Neformaliojo švietimo veiklas mokykloje lanko 284 (62,14 proc.) 1–4 klasių ir 169 (36,50 proc.) 5–8 klasių mokiniai. Mokinių pasiekimai būreliuose kūrybiškai ir veiksmingai atsiskleidžia progimnazijos šventėse, konkursuose, dailės ir darbelių parodose, sporto varžybose, projektuose, dalykinėse olimpiadose. Išorės vertintojų komanda daro išvadą, kad pakankamai įvairi neformaliojo švietimo veiklų pasiūla, kryptingas ir paveikus popamokinės veiklos organizavimas tenkina daugumos mokinių saviraiškos poreikius ir yra stiprusis progimnazijos veiklos aspektas.

Pamokos organizavimas Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijoje yra vidutiniškas (2 lygis). Mokytojo veiklos planavimas pamokoje neblogas. Mokytojo veiklos planavimo ir organizavimo vertinimas stebėtose pamokose pateiktas 2 lentelėje.

Mokytojo veiklos planavimo stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

2 lentelė

Klasės	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai	N
1–4 (N=44)	6 pamokos (13,64 proc.)	21 pamoka (47,72 proc.)	15 pamokų (34,10 proc.)	1 pamoka (2,27 proc.)	1 pamoka (2,27 proc.)
5–8 (N=91)	7 pamokos (7,69 proc.)	30 pamokų (32,97 proc.)	50 pamokų (54,95 proc.)	4 pamokos (4,39 proc.)	-

2 lentelės duomenys rodo, kad planavimas ir pamokos organizavimas labai gerai ir gerai vertintas 27 (61,36 proc.) pradinio ugdymo programos klasių pamokose ir 37 (40,66 proc.) pagrindinio ugdymo pirmosios pakopos ugdymo programos klasių pamokose, patenkinamai ir prastai – 59,34 proc. 5–8 klasių pamokų ir 36,37 proc. 1–4 klasių pamokų.

Vizito metu nustatyta, kad mokytojai priimtina planavo kasdienę savo veiklą, neblogai numatė, ko ir kaip mokys, mokymo tikslus tinkamai siejo su pamokos tema. Stebėtų pamokų uždavinius beveik visada formulavo patys mokytojai, juos skelbė mokiniams žodžiu, užrašydami lentoje ar demonstruodami ekrane. Iš viso 64 (47,40 proc.) stebėtose pamokose formuluoti aiškūs, konkretų siektiną veiklos rezultatą tinkamai nurodantys mokymosi uždaviniai, kuriuose gerai numatyti pasiekimų vertinimo kriterijai (pavyzdžiui, „...gebės nustatyti garso „f“ vietą žodyje ir parašys 3 žodžius su šiuo garsu“, „gebės teisingai apskaičiuoti kelią, kai žinomas judėjimo greitis ir laikas“, „sukurs 5 sakinių pasakojimą teisingai panaudodami Vietininko linksnį“, „paaiškins pasirinktą darbo atlikimo techniką“, „gebės įvardinti ne mažiau kaip du pavadinimus būdingus požymius“, „apibūdinsime Graikijos demokratiją ir palyginsime su šiandienine Lietuvos demokratija“). Pavienėse (lietuvių k. 2c, 5a kl., anglų k. 6b₂ kl., istorijos 6d, 7c kl., matematikos 2d kl. muzikos 2c, 4f kl.) pamokose užfiksuota tinkama metakognityvinės mokymosi strategijos raiška, kai detaliam aptariant mokymosi uždavinius, kūrybiškai tariantis dėl laukiamo mokymosi rezultato mokiniai paveikiai nukreipti ir paskatinti ne tik įgyti žinių, bet ir prisiimti atsakomybę už mokymosi pasiekimus. Tai paskatino vertintojus 16 (11,85 proc.) pamokų pamokos uždavinio formulavimą vertinti kaip stiprųjį pamokos aspektą. Tačiau 30 (22,22 proc.) pamokų neišskirtinai formuluoti, į veiklą, o ne į konkretų rezultatą orientuoti uždaviniai (pavyzdžiui, „teisingai naudos pradžios ir pabaigos veiksmažodžius“, „apibūdins ten gyvenančius vaikus“, „pakartosime, spręsimė uždavinius su paprastosiomis trupmenomis“, „sužinosite, ką girdite, ką kalbate...“) išorės vertintojų įvardinti kaip tobulintinas mokytojo veiklos aspektas, nes paskelbus tokį uždavinį likdavo neaišku, kokie gebėjimai bus ugdomi, kaip pamokos pabaigoje bus matuojami ir vertinami kiekvieno mokinio pasiekimai.

Pamokos struktūros kokybė priimtina. Dažniau (69 pamokose) taikyti į mokymą, o ne į mokymąsi orientuoti metodai lėmė mokytojų dominavimą ir sąlyginį mokinių pasyvumą, kai jie vykdė mokytojo nurodymus, atsakinėjo į klausimus, atliko paskirtas užduotis. Mokytojams sunkiau sekėsi stebėti ir pamatyti, ką mokiniai suprato ir išmoko. Pamokos apibendrinimas retai sietas su tolesniu mokymusi, kitų pamokų uždaviniais. Aiški, pagrįsta nuosekli pamokos struktūra kaip stiprusis pamokos aspektas užfiksuota 23 proc. stebėtų pamokų. Pavyzdžiui, lietuvių k. 2c, 3e, 4b, 5a, 8e kl., anglų k. 5c₁, 6b₂ kl., istorijos 6d, 7c, 8a kl., IT 5a₂ kl. ir matematikos 2a, 5c kl. pamokose. Šiose pamokose apibendrinimas, kaip struktūrinė pamokos dalis, tikslingai išnaudotas uždavinio įgyvendinimo sėkmingumui aptarti, išmokymo patikrinimo užduotims atlikti, kiekvieno mokinio pasiekimams įvertinti ir užfiksuoti. 11 (8,15 proc.) pamokų struktūra įvardinta kaip tobulintinas pamokos aspektas. 44,44 proc. pamokų mokymo metodai bei parinktos mokymo priemonės gerai derėjo su mokymo (-si) uždaviniu, pavyzdžiui, rusų k. 6d, 7c₂ kl., matematikos 2a kl., anglų k. 5c₁, 8a₁ kl., technologijų 5b₁, 6b₁ kl., pasaulio pažinimo 1d kl., gamtos ir žmogaus 6d kl., geografijos 8b kl. pamokose. 88 proc. pamokų laikas naudotas racionaliai ir veiksmingai. 11,85 proc. pamokų laiko vadyba tobulintina, nes, pavyzdžiui, gabieji mokiniai pamokoje nuobodžiavo, o kiti nespėjo laiku atlikti paskirto darbo, namų darbai paskirti po skambučio, trūko laiko įsivertinimui ir pamokos apibendrinimui, darbo tempas pamokoje ar jos dalyje buvo per lėtas, kt.

Klasės valdymas neblogas. 17,7 proc. pamokų vertintojai stebėjo gerą ir labai gerą klasės valdymą, pavyzdžiui, lietuvių k. 1d, 3e kl., matematikos 2a, 7a, 8b kl., muzikos 2e kl., kūno kultūros 3a kl., geografijos 8b kl., istorijos 7c kl., anglų k. 5a₂, 7a₁, 7b₁, 8a₁ kl. pamokose. Dalyje (57 proc.) pamokų išryškėjo aiškūs mokytojų ir mokinių tarpusavio susitarimai dėl elgesio ir tvarkos taisyklių pamokoje. Visuose kabinetuose elgesio taisyklės skelbiamos mokiniams suprantama ir priimtina forma, pamokos reikalavimai aiškūs ir suprantami daugumai mokinių, tarpusavio santykiai draugiški ir pagarbūs, tik ne visada išnaudotos klasės valdymo galimybės aktyvaus mokinių mokymosi ir individualių gebėjimų ugdymosi skatinimui. Prastą klasės valdymą vertintojai fiksavo 5 pamokose.

Mokymo kokybė yra nebloga (2 lygis). Mokymo ir gyvenimo ryšys bei mokytojo ir mokinio dialogas yra paveikūs (3 lygis) ir vertinami kaip stiprieji mokyklos veiklos aspektai. Mokymo nuostatos ir būdai neišskirtiniai (2 lygis) ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

Mokymo kokybės vertinimas stebėtose 135 pamokose pateiktas 3 lentelėje.

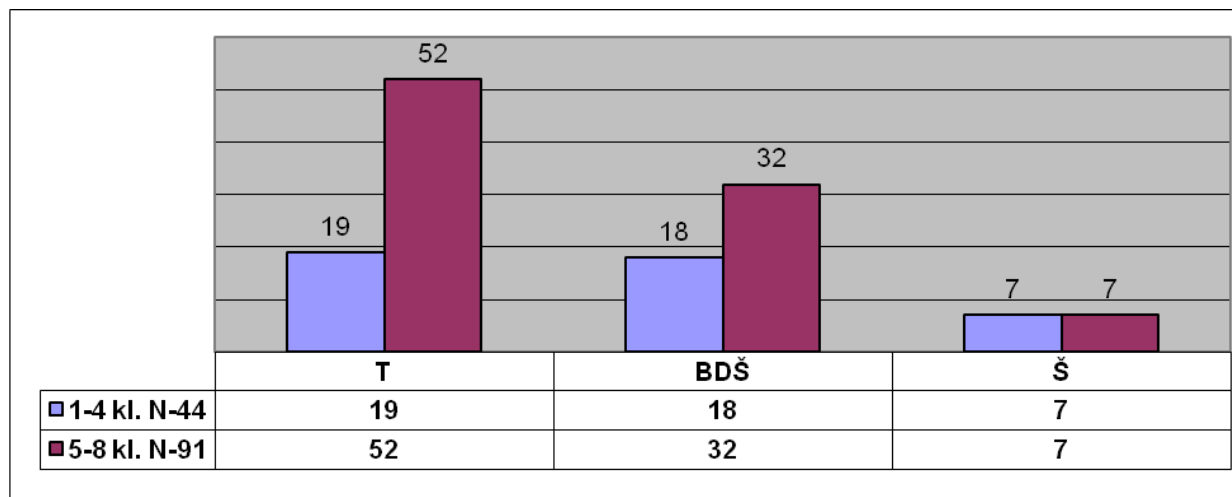
Mokymo kokybės stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

3 lentelė

Klasės	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1–4 (N=44)	16 pamokų (36,36 proc.)	18 pamokų (40,91 proc.)	9 pamokos (20,46 proc.)	1 pamoka (2,27 proc.)
5–8 (N=91)	15 pamokų (16,48 proc.)	36 pamokos (39,56 proc.)	37 pamokos (40,66 proc.)	3 pamokos (3,30 proc.)

Iš 3 lentelės duomenų matyti, kad dalyje (62,96 proc.) visų stebėtų pamokų mokymo kokybė vertinama labai gerai ir gerai, o 37,04 proc. pamokų – patenkinamai ir prastai. Dauguma (77,27 proc.) labai gerai ir gerai įvertintų pamokų stebėtos pradinio ugdymo programos klasėse. Dalies (43,96 proc.) 5–8 klasių pamokų mokymo kokybė įvertinta patenkinamai ir prastai.

Mokymo nuostatos ir būdai priimtini (2 lygis). Ši išvada grindžiama 135 pamokų vertinimo rezultatais, kurie pateikti 1 paveiksle.

1 pav. Poveikio (T), sąveikos (BDŠ) ir mokymosi (Š) pedagoginėmis paradigmomis grįstų pamokų pasiskirstymas

Iš 1 paveikslo matyti, kad išorinio vertinimo savaitę stebėtoje 71 (52,60 proc.) pamokoje vyraavo klasikine (tradicine (poveikio)) pedagogine paradigma (T) grįstas mokymas, kai mokytojams teko pagrindinis – susistemintos informacijos perteikėjas, o mokiniams – pasyvaus klausytojo ir informacijos perėmėjo vaidmuo. Iš viso 47,40 proc. pamokų bandyta dirbti (BDŠ) arba dirbti šiuolaikiškai (Š). Iš jų 50 pamokų bandyta šiuolaikiškai taikyti sąveikos paradigmą būdingus metodus (problemos sprendimas poroje, grupės žaidimas, mini diskusija) ir 14 pamokų inicijuotas šiuolaikinis, t.y. būdingas mokymosi paradigmoms mokymasis iš patirties, darbas su informacijos šaltiniais, mini grupės projektas, kt., todėl mokinių mokymosi motyvacija ir gebėjimas mokytis buvo geresni. Tinkama metodų ir pamokos veiklų dermė kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuota 32 (23,70 proc.) pamokose, pavyzdžiui, lietuvių k. 1d, 3e, 4c, 6b kl., anglų k. 5a₂ kl., matematikos 7c kl., dailės 5d kl., fizikos 8e kl., integruotoje muzikos-choreografijos 5d kl., kt. pamokose. Daugumoje (65,92 proc.) pamokų dominavo tradiciniai mokymo (-si) metodai, skirti tiesioginiam informacijos perteikimui ir jos atgaminimui, t. y. aiškinimas, paskaita, tikrinamasis ar kartojimo pokalbis, demonstravimas, klausymas, skaitymas, individualus mokymasis iš vadovėlio. Šie metodai (vertinant pagal aktyvaus mokymosi raiškos kriterijų interaktyvios mokinio ir mokytojo sąveikos kontekste) mažiausiai skatina mokinių aktyvumą mokantis. 34 (25,18 proc.) pamokose stebėtas tikslingas darbas porose ir veiksmingas mokymasis grupėse, tačiau 20 (14,81 proc.) stebėtų

pamokų šis metodas buvo nepakankamai paveikus, nes mokiniai susėdę poromis ar grupelėmis tarpusavyje nebendradarbiavo. Iš stebėtų pamokų ir pokalbių analizės vertintojai daro išvadą, kad mokymo nuostatos ir būdai, tenkinant įvairių mokinių mokymosi poreikius pamokose, yra tobulintini. Tikėtina, kad mokymosi kokybė pagerėtų, jeigu mokytojai, lanksčiai atsižvelgdami į mokinių mokymosi poreikius ir stilių, dažniau taikytų aktyvų mokymą (-si), kūrybiškumą, analitinį ir kritinį mąstymą skatinančius euristinius (euristinio pokalbio, loginio įrodymo), problemų sprendimo (probleminio pokalbio, techninio modeliavimo, kūrybinių rašinių ir pan.), tiriamuosius (bandymų, stebėjimų, eksperimentų, tiriamojo pokalbio, darbo su pagalbine literatūra ir įvairiais informaciniais šaltiniais), mokymosi veiklos planavimo (pagrįstumo nustatymo, visumos esminių elementų išskyrimo kt.) metodus ir nuosekliai pereitų prie aktyvia mokinių sąveika grįsto mokymosi. Mokyklai vertėtų sistemingai įgyvendinti pedagoginės pagalbos specialistų rekomendacijas, vieniems su kitais dalintis gerąja aktyvaus mokymosi organizavimo patirtimi pamokoje.

Mokymo ir gyvenimo ryšys pakankamai kryptingas (3 lygis) ir yra stiprusis progimnazijos veiklos aspektas. Vizito metu daugumoje (65,93 proc.) pamokų stebėta prasminga, gerai susieta su gyvenimo praktika ir mokinių patirtimi ugdomoji veikla. 28,88 proc. pamokų mokymo ir gyvenimo ryšys vertintojų išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas. Mokytojai kūrybiškai ir tikslingai rėmėsi mokinių turimomis žiniomis, jų patirtimi, dėstomą temą paveikia susiejo su mokinių interesais ir ateities poreikiais, vertybinių nuostatų ir bendrųjų kompetencijų, kalbos kultūros ir etnokultūros ugdymu. Tai vertintojai stebėjo technologijų 7b₂ kl., matematikos 1b, 1e, 3c, 4a kl., lietuvių k. 3b, 4d, 5a, 5c, 7b, 7c kl., rusų k. 7c₁ kl., anglų k. 4a, 7c₁, 8c₁ kl., chemijos 8e kl., etikos 5cd kl., muzikos 5b kl., istorijos 7c, 8a kl. pamokose. Pastebėta, kad mokymo (-si) aktualizavimas, akcentuojant aptariamą ar analizuojamą temą ryšį su gyvenimu, paveikia didino mokinių domėjimąsi mokymosi turiniu, skatino jų vaizduotę ir didino asmeninę atsakomybę už rezultatus. Vertintojai daro išvadą, kad tikslingas ir kūrybiškas mokinių motyvavimas tyrinėti artimiausią aplinką ir atlikti konkrečias praktines užduotis daro teigiamą poveikį mokymosi motyvacijai, padeda ugdyti jų pilietiškumą, sveikos gyvensenos įpročius, kūrybiškumo bei socialines kompetencijas. Remdamiesi nurodytais faktais, vertintojai konstatuoja, kad mokymo ir gyvenimo ryšys yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Mokinio ir mokytojo dialogas tinkamas (3 lygis) ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Aiškus, vaizdingas, beveik visiems ar daugumai (75 proc.) mokinių suprantamas ir nuoseklus mokytojų aiškinimas užfiksuotas 77,27 proc. 1–4 klasių ir 56,04 proc. 5–8 kl. pamokų. Dažniausiai bendraudami su visa klase mokytojai lanksčiai stengėsi daugumą mokinių įtraukti į konstruktyvų pokalbį. Daugumoje (81,71 proc.) pamokų mokytojai veiksmingai, tinkamai ar bent neblogai paskatino mokinius aktyviai klausyti, pasitikslinti ir stengtis išsiaiškinti, patarė mokiniams, kaip veiksmingiau suprasti ir išmokti naują medžiagą 17 (12,59 proc.) stebėtų pamokų mokinio ir mokytojo dialogas išskirtas kaip vienas iš stipriausių pamokos aspektų. Tai stebėta lietuvių k. 1c, 6a, 8a kl., matematikos 4b, 6b, 8d kl., pasaulio pažinimo 2c kl., etikos 4ac kl., dailės ir technologijų 2b kl., technologijų 5d kl., kt. pamokose. Šiose pamokose tinkamas mokytojų ir mokinių dialogas veiksmingai stiprino pasitikėjimą ir palaikė kryptingą mokymąsi. Kūrybiškai paskatinti ir nukreipti, už sėkmę konstruktyviai pagirti mokiniai buvo aktyvūs, pakankamai drąsiai reiškė savo mintis. Apibendrinę pateiktus argumentus, vertintojai daro išvadą, kad tinkamas ir paveikus mokytojo ir mokinio dialogas yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Išmokimo stebėjimas progimnazijoje neišskirtinis. Pokalbiuose su mokiniais akcentuotos mokytojų pastangos, kad visi klasės mokiniai suprastų ir išmoktų pamoką. Vizito metu daugumoje (68,88 proc.) pamokų mokytojai tinkamai stebėjo mokinius, neblogai konsultavo ir teikė dalykinę pagalbą, tačiau per mažai dėmesio skyrė patikrinimui, kiek mokiniai suprato, ką išmoko. Veiksmingas išmokimo stebėjimas, nuoseklus ir konkretus kiekvienos užduoties ir veiklos įvertinimas, tikslingos pastangos gauti objektyvią grįžtamąją informaciją užfiksuotas pavienėse (11,85 proc.) pamokose. Tai stebėta technologijų 5a, 5d₂ kl., matematikos 2d, 5b, 5d kl., lietuvių k. 2c, 3a kl., vokiečių k. 7bc kl., rusų k. 7d, 8c kl., anglų k. 6b₂, 7d, 8a₁ kl. pamokose. Dauguma mokytojų veiklą pamokoje neišskirtinai apibendrino užduodami klausimus iš nagrinėtos temos arba teiraudamiesi apie mokinių savijautą bei emocinį pasitenkinimą darbu pamokoje. 49 proc. pamokų

1-4 klasėse ir 53,85 proc. pamokų 5–8 klasėse neišskirtinai apibendrintos veiklos pamokoje, prisimintas ugdymo turinys (ko mokėmės?), tačiau per mažai dėmesio skirta mokinių pažangos apibendrinimui ir pasiekimų palyginimui su išsikeltu uždaviniu, Prie nesuprastų ar neišmokytojų dalykų pamokoje grįžta epizodiškai. Ne visose pamokose uždavinio sėkmės kriterijai buvo pakankamai konkretūs, kad mokytojai ir(ar) mokiniai galėtų jais remtis pa(si)tikrindami, kiek pavyko suprasti ir išmokyti. Daugumoje (apie 71 proc.) pamokų mokytojai patys neišskirtinai apibendrina pamoką, kartais epizodiškai įvertino mokinių mokymąsi.

Namų darbai priimtini (2 lygis). Pokalbyje su Metodine taryba paaiškėjo, kad mokytojai žodžiu susitaria dėl namų darbų apimties, todėl patvirtintos namų darbų skyrimo tvarkos, sistemos ar modelio mokykloje nėra. Tikslingai susieti su pamokos medžiaga ir veiklomis pamokoje namų darbai skirti 34,81 proc. stebėtų pamokų. Namų darbai stebėtose istorijos 6d, 7c kl. pamokose – *susirasti informaciją iš įvairių mokymosi šaltinių* – buvo tikslingai skirti mokinių mokėjimo mokytis kompetencijai ugdyti. 8b klasės geografijos pamokoje namų darbai paveikiai skirti mokinių kūrybiškumui ugdyti. Pakankamai tikslingi, nuoseklūs ir konkretūs namų darbai – *pasiruošti atsiskaitymo testui* – skirti anglų k. 5a₂ kl. pamokoje. Tikslingai diferencijuoti namų darbai 7 pamokose: lietuvių k. 6c, 7b, 7c, 8b kl., anglų k. 7d kl., rusų k. 8c kl. ir matematikos 6b kl. pamokose. Rusų k. 7d kl. ir lietuvių k. 8a kl. pamokose namų darbai skirti (diferencijuoti) atsižvelgiant į pasiekimų lygius pagal bendrąsias ugdymo programas. Dažniausiai mokytojai namų darbus uždavė, bet mažai aiškino ar nekommentavo, kaip juos reikėtų atlikti. Dalyje (41,48 proc.) pamokų pakankamai dėmesio skirta atliktų namų darbų patikrinimui, ir tai skatino mokinių motyvaciją juos atlikti.

Mokymosi kokybė yra priimtina (2 lygis). Ši išvada daroma remiantis 135 stebėtų pamokų vertinimo rezultatais, kurie pateikti 4 lentelėje.

Mokymosi kokybės stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

4 lentelė

Klasės	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1–4 (N=44)	13 pamokų (29,54 proc.)	21 pamoka (47,73 proc.)	8 pamokos (18,18 proc.)	2 pamokos (4,55 proc.)
5–8 (N=91)	9 pamokos (9,89 proc.)	39 pamokos (42,86 proc.)	40 pamokų (43,96 proc.)	3 pamokos (3,29 proc.)

Iš 4 lentelės duomenų matyti, kad 34 (77,27 proc.) stebėtose pradinio ugdymo programos klasių pamokose mokymasis vertintas gerai ir labai gerai. 5–8 klasių grupėje gerai ir labai gerai mokymasis vertintas 48 (52,75 proc.) stebėtose pamokose.

Mokymosi motyvacija vidutiniška. 29,54 proc. 1–4 klasių ir 9,89 proc. 5–8 klasių grupių stebėtose pamokose mokiniai buvo motyvuoti, nebijojo klausti, klysti, stengėsi atsakingai atlikti užduotis, prašė pagalbos, sakė savo nuomonę, aktyviai įsijungė į mokytojų paskirtas veiklas, nes pamokose taikyti mokinių mokymąsi skatinantys ir aktyvinantys mokymo (-si) būdai ir metodai. Veiksmingas mokinių motyvavimas ir paveikus jų įtraukimas į veiklą, kaip stiprusis pamokos aspektas, fiksuotas 13 (29,54 proc.) pradinio klasių pamokų ir 9 (9,89 proc.) 5–8 klasių pamokose: lietuvių k. 1e, 2e, 3a, 3e, 3d kl., matematikos 2a, 2d, 4c kl., pasaulio pažinimo 1d kl., muzikos 3c, 4c, 4f kl., kūno kultūros 3a kl., anglų k. 5c₁, 8a₁ kl., geografijos 8b kl., informacinių technologijų 5a₂kl., dailės 5d kl., muzikos ir choreografijos 5d kl., technologijų 5b₁, 5d, 6b₁ kl. Tačiau 53 (39,26 proc.) stebėtose pamokose motyvavimas mokytis buvo neišskirtinis arba prastas, mokiniams pritrūko atsakomybės mokantis, jie ne visada buvo pasiruošę pamokoms, ne visi aktyviai dirbo klaseje. Į 11,85 proc. stebėtų pamokų 1–6 mokiniai pavėlavo. Patenkinamą mokinių mokymosi motyvaciją patvirtina ir didėjantis pamokų, praleistų be pateisinamos priežasties, skaičius: 2013–2014 m. m. 1–4 klasėse kiekvienas mokinytis vidutiniškai praleido 0,34 pamokos, 2014–2015 – 0,41 pamokos. 5–8 klasėse kiekvienas mokinytis vidutiniškai be priežasties 2013–2014 m. m. praleido 6,99 pamokas, 2014–2015 m. m. – 8,02 pamokas.

Mokėjimas mokytis neišskirtinis. Išorinio vertinimo savaitę vertintojai fiksuoja tinkamai išugdytą ar tikslingai ir paveikiai ugdomą mokinių mokėjimo mokytis kompetenciją istorijos 7c kl.,

etikos 5c,d kl. pamokose, kuriose mokiniai gebėjo argumentuoti, logiškai pagrįsti savo atsakymus. Muzikos pamokoje (2e kl.) jie gebėjo pasigaminti instrumentą, geografijos pamokoje (6b kl.) patys sėkmingai susirado reikiamą informaciją. Gamtos ir žmogaus pamokoje (6d kl.) mokiniai gebėjo savarankiškai išsikelti mokymosi problemą ir formuluoti hipotezę, matematikos pamokoje (4c kl.) – analizuoti, muzikos (3c kl.) – pasirinkti mokymosi būdus. Mokinių gebėjimas įsivertinti savo veiklą dažniausiai sietas su mokinių savijauta klasėje. Tikėtina, kad daugiau mokinių gebėtų savarankiškai ir su draugais atlikti skirtas užduotis, tačiau jiems sudaryta per mažai galimybių pasirinkti mokymosi būdą, informacijos šaltinį ir priemones. Daugumoje (75 proc.) pamokų mokiniai turėjo per mažai galimybių planuoti ir kontroliuoti savo mokymąsi, nes visiems skirtos vienodos mokytojo parinktos užduotys, pamokoje dominavo teorinis vadovėlio medžiagos nagrinėjimas.

Mokymasis bendradarbiaujant patenkinamas ir kartu su mokymo nuostatomis ir būdais yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Išorinio vertinimo metu fiksuota, kad pamokose mokiniai daugiausiai bendravo su mokytojais, klausė jų nurodymų ir atliko paskirtas užduotis. Veiksmingas arba geras bendradarbiavimas mokantis, paveikus darbas porose ar grupelėse, stebėtas lietuvių k. 1b, 1d, 2a, 3e, 4c, 7b kl., matematikos 2a, 3d, 4c kl., rusų k. 6d kl., muzikos 4f kl., gamtos ir žmogaus 6d kl., geografijos 6b kl., tikybos 6c kl. pamokose. Dažnai pamokose mokyta tradiciškai, svarbūs mokymo, o ne mokymosi tikslai, mokinys pamokoje buvo pasyvus informacijos priėmėjas. Taikyti metodai per mažai nukreipti į mokymąsi bendradarbiaujant, mokytojai neskaitino gabiųjų mokinių padėti tiems, kuriems sunkiau sekasi. Iš pamokų statistinės analizės koreliacijos duomenų galima teigti, kad yra stiprus ryšys tarp mokymo ir mokymosi (0,861). Pamokose, kuriose pakankamai nuosekliai taikyti sąveikos paradigmai būdingi metodai (problemos sprendimas poroje, grupės žaidimas, mini diskusija) ar inicijuotas mokymosi paradigmai būdingas mokymasis iš patirties, darbas su informacijos šaltiniais, mini grupės projektas, kt., mokinių mokymosi motyvacija ir mokymasis bendradarbiaujant buvo geresni. Iš stebėtų pamokų analizės vertintojai daro išvadą, kad mokymasis bendradarbiaujant kartu su mokymo nuostatomis ir būdais yra vienas iš tobulintinų mokyklos veiklos aspektų. Tikėtina, kad kūrybiškai ir lanksčiai taikant mokymo (-si) bendradarbiaujant metodus, aiškinant mokiniams jų reikšmę ir poveikį mokymosi rezultatams, būtų tikslingai ugdomas mokinių pasitikėjimas savimi, savikontrolė, sugebėjimas racionaliai ir logiškai mąstyti, suprasti kitų požiūrį ir gerbti kitų nuomonę, pareigos jausmas ir sugebėjimas atsakingai laikytis žodžio, tvirta valia ir drąsa argumentuoti ginti savo nuomonę. Išmokę mokyti grupėse, tikėtina, daugiau mokinių patirtų sėkmę, gerėtų emocinis klimatas klasėse.

Mokymo ir mokymosi diferencijavimas mokykloje vertinamas patenkinamai (2 lygis).

Mokymosi veiklos diferencijavimas neišskirtinis (2 lygis) ir kartu su gabių vaikų ugdymu pamokose (2 lygis) yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

Mokymosi poreikių nustatymas neblogas. Iš pokalbių su Metodine taryba, Vaiko gerovės komisijos specialiojo ugdymo grupe (toliau – VGK) ir mokyklos dokumentų analizės paaiškėjo, kad mokinių mokymosi poreikiai nustatomi iš mokinių mokymosi stebėjimo ir daromos pažangos. Nuo 2015–2016 mokslo metų pradžios 5d, 6d, 7d ir 8d klasėse pradėtas taikyti mokinio pažangos aplankas, kuriame kaupiama mokinio asmeninė mokymosi pasiekimų pažanga. Progimnazijoje tradiciškai kaupiami ir analizuojami trimestrų ir pusmečių, standartizuotų testų, nacionalinių matematikos ir gamtos mokslų raštingumo tyrimų rezultatai. Apibendrinta informacija apie mokinių mokymosi rezultatus neblogai aptariama po kiekvieno 5–8 klasių trimestro ir 1–4 klasių pusmečio Mokytojų tarybos posėdyje. Duomenys analizuojami lyginant klasių ir mokinių grupių pažangumo rodiklius. Tinkamai nustatomos probleminės sritys, bendros tendencijos, formuluojami nutarimai dėl ugdymo proceso gerinimo. Pastebėjus žemus specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių trimestro arba pusmečio įvertinimus, VGK tikslingai sudaromas pagalbos šiems mokiniams planas, teikiama specialiojo pedagogo pagalba, mokytojams rekomenduojama pamokose daugiau dėmesio skirti ugdymo individualizavimui. Neblogai vykdoma pedagoginė priežiūra tose klasėse, kuriose yra daugiau mokinių, turinčių nepatenkinamus įvertinimus arba blogai lankančių mokyklą. 5 klasių mokinių adaptacija aptariama su klasių auklėtojais ir tėvais (globėjais, rūpintojais). Klasių pažangumo rodikliai aptariami klasių valandėlėse, klasių tėvų susirinkimuose. Mokytojui pastebėjus mokinio mokymosi sunkumus, konsultuodamiesi ir bendradarbiaudami specialistai nustato mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius. Progimnazijoje pakankamai dėmesio skiriama specialiųjų

ugdymosi poreikių mokiniams bei mokiniams, kurie patiria mokymosi sunkumų, nukreipiant juos į konsultacijų centrą. Tačiau iš stebėtų pamokų analizės pastebėta, kad specialiųjų mokymosi poreikių turinčių ir gabių bei talentingų mokinių poreikiai mokantis tenkinami vidutiniškai.

Mokymosi veiklos diferencijavimas vertinamas patenkinamai (2 lygis). Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, paaiškėjo, kad 74 (54,81 proc.) pamokose mokytojai neblogai stebėjo mokinių veiklą, neišskirtinai teikė individualią pagalbą. Labai paveikus dėmesys mokymosi poreikiams ir veiksmingai diferencijuotas ugdymas, t.y. skirtingos užduotys ir mokymosi tempas, vertintojų stebėti 5 (3,33 proc.) pamokose: rusų k. 6d kl., technologijų 6b₁ kl., matematikos 7a, 7c kl. ir integruotoje lietuvių k. ir pasaulio pažinimo 3d kl. Gabesniems mokiniams tinkamai pasiūlytos papildomos užduotys matematikos 5c kl. ir anglų k. 7c₂ kl. pamokose. Matematikos 4d, 6b kl. ir rusų k. 6d, 8c kl. pamokose užduodant namų darbus mokiniams suteikta potenciali galimybė pasirinkti užduotis pagal sudėtingumo lygį arba atlikti papildomų užduočių. 20 (45,46 proc.) 1–4 klasių ir 54 (59,34 proc.) 5–8 klasių pamokose vyravo tradicinės mokymo strategijos, kai mokytojai dirbo su visa klase, siūlytos veiklos dažniausiai orientuotos į bendrą (vidutinį) klasės lygį, visiems skirtos vienodos užduotys, naudotos tos pačios mokymo priemonės, gabiujų mokinių patirtis fragmentiškai panaudota teikti pagalbą silpnesnių gebėjimų mokiniams. Mokymosi tempas ir namų darbų užduotys diferencijuotos retai. Pateikti faktai pagrindžia, kad mokymosi veiklos diferencijavimas ir gabių bei talentingų vaikų ugdymas yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Tikėtina, kad mokiniai pasiektų geresnių rezultatų, jei pamokose formuluojant mokymosi uždavinį būtų diferencijuojami laukiamos sėkmės kriterijai, daugiau dėmesio būtų skiriama mokymo turinio (informacijos kiekio, šaltinių, priemonių), proceso (metodų, mokymosi būdų ir veiklos) ir tempo pritaikymui skirtingiems mokinių poreikiams. Jei mokytojai dažniau atsižvelgtų į individualius mokymosi skirtumus, teiktų konkrečią pagalbą, tai didėtų mokinių atsakomybė ir pasitikėjimas savimi, daugiau mokinių patirtų mokymosi sėkmę. Siekiant geros diferencijuoto ir individualizuoto ugdymo kokybės įvairių gebėjimų mokiniams, mokyklai vertėtų efektyviau panaudoti gerąją mokyklos mokytojų patirtį.

Vertinimas ugdant priimtinas (2 lygis). Vertinimas kaip informavimas tinkamas (3 lygis). Vertinimas kaip pažinimas nesisteminas (2 lygis) ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

Ši išvada grindžiama apibendrintais 135 stebėtų pamokų vertinimo rezultatais, kurie pateikti 5 lentelėje.

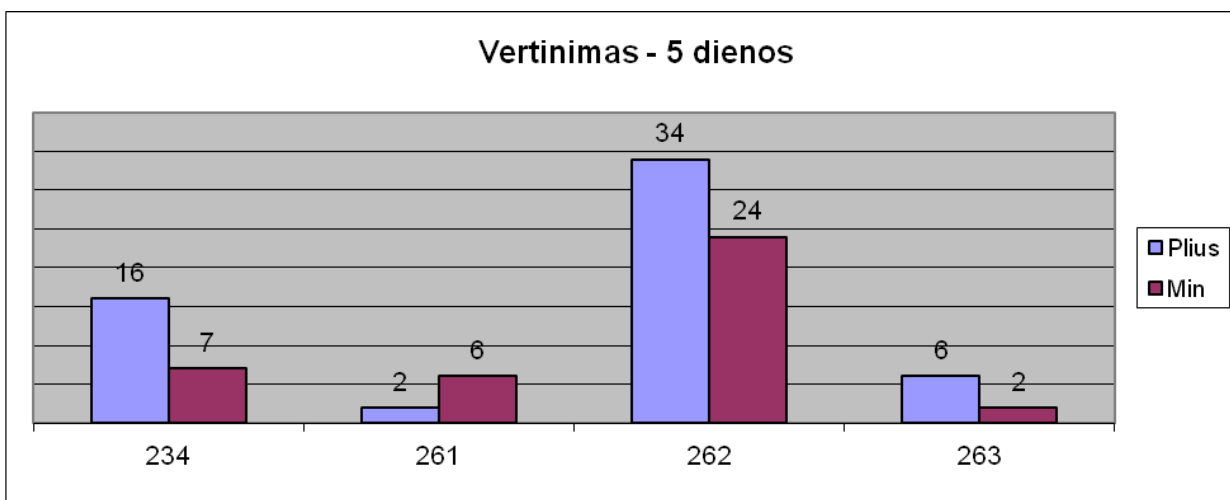
Vertinimo ugdant stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

5 lentelė

Klasės	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1–4 (N=44)	10 pamokų (22,73 proc.)	12 pamokų (27,27 proc.)	18 pamokų (40,90 proc.)	4 pamokos (9,10 proc.)
5–8 (N=91)	6 pamokos (6,59 proc.)	36 pamokos (39,56 proc.)	43 pamokos (47,26 proc.)	6 pamokos (6,59 proc.)

Iš 5 lentelės duomenų matyti, kad vertinimas ugdant dalyje (47,40 proc.) stebėtų pamokų, įvertintas labai gerai ir gerai, o 52,60 proc. stebėtų pamokų – patenkinamai ir prastai. Lyginamoji vertinimo ugdant duomenų analizė parodė, kad vertinimas ugdant nežymiai skiriasi lyginant pagal ugdymosi pakopas. Vertinimas ugdant gerai įvertintas 12 (27,27 proc.) 1–4 klasių ir 36 (39,56 proc.) 5–8 klasių pamokose, patenkinamai ir prastai – 22 (50 proc.) 1-4 klasių pamokose ir 49 (53,85 proc.). Ženkliai skiriasi pamokų dalis pradinio ir pagrindinio ugdymo programos klasėse, kuriose vertinimas ugdant įvertintas labai gerai: 1–4 klasėse 22,73 proc. ir 5–8 klasėse 6,59 proc.

Vertintose 135 pamokose išmokimo stebėjimas (2.3.4.) ir skirtingi vertinimo ugdant rodikliai: vertinimas kaip pažinimas (2.6.1.), vertinimas kaip ugdymas (2.6.2.) ir vertinimas kaip informavimas (2.6.3.) – iš viso 58 (14,32 proc.) kartus buvo išskirti kaip stiprusis ir 39 (14,44 proc.) kartus kaip tobulintinas pamokos aspektas. Ši išvada grindžiama apibendrintais 135 pamokų rezultatais, kurie pateikti 2 paveiksle.

2 pav. Vertinimo ugdant stipriųjų ir tobulintinių aspektų pasiskirstymas pagal rodiklius stebėtose pamokose

Vertinimas kaip pažinimas vidutiniškas (2 lygis) ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Progimnazijos mokytojai, vertindami mokinių pasiekimus ir pažangą, vadovaujasi Mokinių vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2013 m. rugpjūčio 30 d. mokyklos direktorės įsakymu Nr. V1-70. Mokyklos interneto svetainėje skelbiama mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka, pagrindinės vertinimo nuostatos neblogai aprašytos mokyklos ugdymo plane, mokiniai su jomis supažindinami mokslo metų pradžioje. Daugumoje kabinetų skelbiami mokomojo dalyko vertinimo tvarka ir pagrindiniai kriterijai, kiekvienas mokytojas vadovaujasi asmenine kaupiamojo balo ir mokinių vertinimo tvarka. Bendros vertinimo sistemos ir kaupiamojo balo skaičiavimo tvarkos progimnazijoje dar nėra. Vertinimas neišskirtinai planuojamas ilgalaikiuose planuose, kuriuose dažniausiai numatomi kontroliniai darbai baigus pamokų ciklą, skyrių. Pokalbiuose mokytojai teigė, kad dalyko ilgalaikius planus koreguoja atsižvelgdami į mokinių pasiekimus, tačiau vertintojai pastebėjo, kad tai daro ne visi mokytojai. Stebėtose pamokose vertinimo informacija ne visada konkrečiai įvertinta ir įvardinta, retai fiksuota ir naudota ugdymui koreguoti ir planuoti. Kaip stiprusis pamokos aspektas vertinimas kaip pažinimas stebėtas vokiečių k. 6cd kl. ir muzikos 3c kl. pamokose. Tinkamas vertinimas kaip pažinimas užfiksuotas 34 (25,18 proc.) pamokose, vidutiniškas – 42 (31,11 proc.) stebėtose pamokose. Dalies (per 50 proc.) pamokų, pradžioje nekonkrečiai susitarus arba neįvardijus laukiamos mokymosi sėkmės kriterijų, daugiausiai laiko mokantis skirta visos klasės stebėjimui, mokytojo aiškinimui ir nurodymams, emociniam mokinių paskatinimui, jų savijautos įvertinimui. Svarbiausios individualios mokymosi sėkmės, kliuviniai ir nesėkmės nustatytos nepagrįstai arba paviršutiniškai. Nepakankamai konkreti vertinimo informacija buvo mažai veiksminga norint suprasti, kaip mokiniams sekasi ir kokia pagalba, mokymosi šaltiniai ar būdai kiekvienam padėtų gerai atlikti užduotis, išmokti pamoką. Emocinis mokinių įsivertinimas dažniausiai buvo priimtinas kaip klasės mikroklimatą gerinantis veiksnys, tačiau rizikingas kaip duomenų tolesniam mokymo (-si) planavimui kaupimo įrankis. Todėl vertintojai priėjo prie išvados, kad vertinimas kaip pažinimas yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Jeigu vertinimas kaip pažinimas visose pamokose būtų tikslingas ir nuoseklus, mokytojai tinkamai padėtų mokiniams konkrečiai įvardinti asmeninius pasiekimus ir tolesnio mokymosi prioritetus, tikėtina, didėtų mokinių motyvacija, savarankiškumas ir atsakomybė už mokymosi rezultatus. Patikima vertinimo kaip pažinimo informacija padėtų mokytojams realiai ir objektyviai įvertinti ne tik mokinių akademinę, bet ir asmenybės raidos pažangą, sudarytų geras prielaidas nuosekliam ir paveikiam ugdymo organizavimui, mokinių savęs pažinimo ir mokėjimo mokyti kompetencijų ugdymui.

Vertinimas kaip ugdymas vidutiniškas. 34 (25,18 proc.) pamokose vertinimas kaip ugdymas išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas. Neformalusis vertinimas pagiriant („šaunuolis“, „gerai“, „puiku“) buvo dažna mokinių vertinimo forma priešmokyklinio ugdymo grupėse (PUG), lietuvių k. 1d kl, matematikos 5c kl., informacinių technologijų 6c kl., chemijos 8d kl. pamokose. Tikslingą ir

paveikų formuojamąjį vertinimą (mokinių darbo stebėjimą, klaidų komentavimą ir patarimus, kaip geriau atlikti užduotis) išorės vertintojai stebėjo 25,18 proc. pamokų, pavyzdžiui, matematikos 6b kl., lietuvių k. 1a, 3e, 8d kl., rusų k. 6d kl., dailės 7a kl., anglų k. 7a₁, 7b kl. pamokose. Veiksmingas savęs vertinimas stebėtas matematikos 3c, 3d, 7b, 8b kl., lietuvių k. 3d, 5a, 5c kl., anglų k. 8a₁ kl., geografijos 6a, 7b kl. pamokose. Pastebėta, kad 48 (35,55 proc.) pamokose taikytas į(si)vertinimas buvo nepakankamai konkretus, neišskirtinai sietas su pamokos uždaviniu, daugiausia orientuotas į mokinių savijautos į(si)vertinimą. 24 (17,78 proc.) pamokose vertinimas kaip ugdymas išskirtas kaip tobulintinas pamokos aspektas.

Vertinimas kaip informavimas tinkamas. Tėvų informavimo tikslai ir tvarka gerai aprašyta progimnazijos 2015–2016 m. m. ugdymo plane. Apie mokyklos renginius, mokinių mokymąsi, gautus įvertinimus ir paskatinimus tėvai sužino naudodamiesi „Tamo“ dienyno sistema. Naudojimosi elektroniniu dienynu tvarkos aprašas tikslingai skelbiamas progimnazijos interneto svetainėje. Numatyta, kad tėvai (globėjai, rūpintojai), neturintys galimybių naudotis elektroniniu dienynu, kiekvieno mėnesio pabaigoje klasės vadovo raštu informuojami apie jų vaikų mokymosi rezultatus, o pasibaigus trimestrams, pusmečiams ir mokslo metams klasės vadovas raštu informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokinio pasiekimus, nepatenkinamus įvertinimus, paskirtus papildomus darbus, jų atlikimo bei atsiskaitymo laiką ir formas. Progimnazijoje paveikiai taikomos tradicinės bendravimo su tėvais formos: visuotiniai ir klasių tėvų susirinkimai, individualūs pokalbiai. Esant reikalui, tėvams skambinama telefonu, vykstama į namus. Tėvai turi pakankamai galimybių ateiti į konsultacijas pas dalykų mokytojus, pagalbos mokiniui specialistus, gali individualiai aptarti vaiko pasiekimus, daromą pažangą ar išskylančias ugdymo (-si) problemas. Svarbi informacija apie progimnazijos veiklą (planavimo dokumentai, tvarkaraščiai, tvarkos, teikiamos paslaugos ir pagalba, kt.) tinkamai (pakankamai patogia ir laiku) skelbiama pakankamai informatyvioje interneto svetainėje. Iš mokyklos dokumentų analizės daroma išvada, kad informavimo apie mokinių pasiekimus tvarka tenkina daugumos tėvų poreikius. Tai patvirtina ir pokalbiai su Mokyklos taryba bei tėvų komiteto atstovais. Klasių vadovai susirinkimuose, individualiuose susitikimuose arba telefonu su mokiniais ir jų tėvais tinkamai analizuoja mokymosi ir lankomumo rezultatus, tačiau iš pokalbių su mokiniais, klasių vadovais ir tėvų komiteto atstovais paaiškėjo, kad pradinių klasių ir aktyvių bei gerai besimokančių mokinių tėvai daugiausiai domisi savo vaikų ugdymu ir palaiko reguliarius partneriškus ryšius su mokykla. Tai patvirtina ir tėvų prisijungimų prie elektroninio dienyno dažnumo analizė.

3. PASIEKIMAI

Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijos pasiekimai yra patenkinami (2 lygis).

Pažanga priimtina (2 lygis). Atskirų mokinių pažanga vidutiniška. Vertinimo savaitę 47 proc. stebėtų pamokų geriausiai atitiko mokymo pedagoginę paradigmą. Mokiniai, vadovaujami mokytojų, pakankamai nuosekliai nurodytu būdu atliko paskirtas užduotis. Mokytojai pamokos pabaigoje dažniausiai paskatindavo ir formaliai apklausdavo iki 20 proc. mokinių, stengdamiesi įsitikinti, kad mokymo medžiagą mokiniai suprato. Pradinėse klasėse veiklos ir savijautos pamokoje apibendrinimui tinkamai naudotos šviesoforo spalvos, emocijas atspindintys veidukai. Kai kurie pradinių klasių mokytojai mokinių asmeninei pažangai fiksuoti pradėjo naudoti „Class Dojo“ įrankį (2015-11-06 Nr. MT-6). Vertintojai atkreipia dėmesį, kad taikant apibendrinamąjį vertinimą galima lengviau valdyti informaciją apie mokinių pasiekimus ir mokymosi rezultatus (išmokimą) įgyvendinant pamokos uždavinius, o kokybiškas formuojamasis vertinimas būtų ypač paveikus asmeninei ugdymosi pažangai skatinti – sudarytų tinkamas sąlygas mokinių motyvacijai ir paveikiam grįžtamajam ryšiui palaikyti. Kaupiamasis vertinimas ugdymo procese naudotas ir tinkamai užfiksuotas retai – 30 proc. stebėtų pamokų. Pavienėse anglų, istorijos, technologijų, pradinių klasių, lietuvių kalbos pamokose vertintojai stebėjo ugdomųjų veiklų kokybės vertinimą pagal nustatytus Bendrųjų programų mokinių pasiekimų lygius. Šalies Bendrosios ugdymo programos (2008, 2012) grindžiamos mokymosi paradigma ir siekiu ugdyti mokinio kompetencijas. Darytina išvada, kad ugdymo procesas turėtų būti konstruojamas sudarant sąlygas mokiniui būti aktyviam ir pačiam siekti pažangos. Geresnių mokinių pasiekimų ir pažangos siūloma siekti

„išlaisvinant mokymąsi“ ir naudojant mokinių „savireguliacijos“ (savivaldaus mokymosi) metodus („Inovatyvios ugdymo sistemos „Mokymasis gyvenimui“: „Savivaldaus mokymosi organizavimo modelis (SMOM)“, ŠU 2012). Aktyvų mokymąsi vertintojai pripažino 9,33 proc. iš visų stebėtų ugdymo proceso veiklų, todėl ateityje šios mokyklos mokytojai turėtų nuosekliai atsisakyti tiesioginio vadovavimo mokymui, sutelkti vidinius išteklius ir dalintis gerą patirtimi, kaip kurti aktyvias mokymosi aplinkas, padedančias mokiniams mąstyti ir formuoti savivaldaus mokymosi įgūdžius.

Pokalbiuose su mokytojais konstatuota, kad mokinių pažangumas, lankomumas, kiti pasiekimai neblogai aptariami klasėse, metodinėse grupėse, Mokytojų taryboje, pokalbiuose su mokinių tėvais. Tai vertintojai pastebėjo, nagrinėdami posėdžių, susirinkimų protokolų ir elektroninio dienyno įrašus. Nuo 2015–2016 m. m. visose 5–8 „d“ klasėse išbandomas naujas savitas asmenybės ir socialinės raidos pažangos stebėjimo modelis. Vertintojams atsitiktine tvarka peržiūrėjus 6d ir 8d klasių mokinių aplankus, pastebėta, kad visų klasių aplanko struktūra vienoda. Daugelis 6d klasės mokinių 2015–2016 m. m. antrą pusmetį (iki vasario 8 d.) savo aplanko nepildė. Vyresniųjų klasių mokinių lūkesčiai buvo kur kas aukštesni, nei pirmojo pusmečio rezultatai ir pasiekta pažanga. Daroma išvada, kad mokyklos iniciatyva išbandyti aplanko metodą individualios pažangos stebėjimui yra priimtina, tačiau jos veiksmingumas tobulintinas. Atskirų mokinių pažanga kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuota 12 (8,8 proc.) stebėtų pamokų: 4c kl. pasaulio pažinimo, 4b kl. anglų k., 5b₂ kl. technologijų, 6c ir 6d kl. tikybos, 7b kl. etikos ir matematikos, 8c₁ kl. anglų k. ir informacinių technologijų. Ugdymo turinio ir užduočių diferencijavimas siekiant kiekvieno mokinio pažangos kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 4 (3 proc.) pamokose. 30 proc. stebėtų pamokų atskirų mokinių pažangos stebėjimą, matavimą, palyginimą su mokymo (-si) uždaviniu rekomenduota tobulinti.

Išnagrinėjus elektroninio dienyno įrašus pastebėta išskirtinių anglų kalbos (6b kl.) ir rusų kalbos (8a kl.) mokytojų komentarų, kurie savitai ir paveikiai didina mokinių mokymosi motyvą ir konkrečiai apibrėžia pageidaujamą elgesį. Kitose klasėse mokinių pažangos skatinimas pagyrimu neišskirtinis. Pavyzdžiui, iki 2016 m. vasario mėnesio 8d kl. mokiniai iš viso gavo 30 pagyrimų, iš jų 26 įrašė klasės vadovas už rugsėjo 1-ąją organizuotą renginį ir 4 – dalykų mokytojai. Pastebėta atveju, kai visiems klasės mokiniams įrašomas vienodas komentaras apie labai prastus kontrolinio darbo rezultatus ir paskelbiamas tikslinės konsultacijos laikas, tačiau trimestro pabaigoje beveik visa klasė kontrolinį darbą parašė blogai. Darytina išvada, kad mokinių vertinimas kaip pažinimas ir ugdymas pamokose taikomas nesistemiškai, grįžtamojo ryšio strategijos ugdymo kokybei gerinti neišskirtinės. Metodinėse grupėse reguliariai nagrinėjami raštingumo pažangos užtikrinimo klausimai, pavyzdžiui, „įskaitomas, dailus raštas, užrašai ant sąsiuvinų, skaitymo ir rašymo įgūdžiai, tikslingo namų darbų skyrimo, tikslingo pratybų sąsiuvinio naudojimo“. Metodinės tarybos 2015-04-30 protokole užfiksuota, kad progimnazijos 1–8 klasėse vykdomas skaitymo ir rašymo gebėjimų stiprinimo priemonių planas, tačiau vertinimo savaitę daugelis vertintų 5–8 klasių mokinių sąsiuviniai buvo nepakankami tvarkingi, daug rašto darbų netaisyti. Pratybų sąsiuviniai ne visada naudojami tikslingai. Vertintojai atkreipė dėmesį, kad per pamokas vertėtų daugiau dėmesio kreipti į taisyklingą mokinių laikyseną (sėdėseną) ir rašymo kultūrą.

Apibendrintas mokymosi pasiekimų, lyginant su išsikeltu uždaviniu, vertinimas stebėtose 135 pamokose pateiktas 6 lentelėje.

Mokymosi pasiekimų stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

6 lentelė

Klasės	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1–4 (N=44)	5 pamokos (11,36 proc.)	18 pamokų (40,91 proc.)	18 pamokų (40,91 proc.)	3 pamokos (6,82 proc.)
5–8 (N=91)	5 pamokos (5,49 proc.)	29 pamokų (31,87 proc.)	48 pamokos (52,75 proc.)	9 pamokos (9,89 proc.)

Vidutinis (apibendrintas) pasiekimų įvertinimas 44 pamokose, stebėtose pradinio ugdymo programos klasėse, – 2,57, o 91 pamokoje pagrindinio ugdymo programos klasėse – 2,33.

Nagrinėjant ugdymo kokybę pagal mokytojų kvalifikacinę kategoriją nustatyta, kad žemiausiai (vidutiniškai 2,11) mokinių pasiekimai įvertinti atestuotų mokytojų vestose pamokose. Geriausiai (vidutiniškai 2,58) mokinių pasiekimai įvertinti mokytojų metodininkų pamokose. Analizuojant pasiekimų įvertinimus pagal klases nustatyta, kad geriausi (2,86) yra 2–3 klasių mokinių pasiekimai, o prasčiausi – 8-ose (2,07) ir 1-ose (2,11) klasėse. Lyginant pagal klasės ar grupės dydį nustatyta, kad sąlyginai mažesnėse grupėse mokinių pasiekimai prastesni: grupėje iki 8 mokinių – 2,25, klasėse per 25 – 2,53. Didžiausią poveikį pasiekimams stebėtose pamokose turėjo pamokos (mokytojo veiklos) planavimas (koreliacinis ryšys – 0,833) ir vertinimas ugdant (koreliacinis ryšys – 0,746).

Mokyklos pažanga nebloga. Gerai sukomplektuotas pedagoginis ir aptarnaujantis personalas, stengiamasi tinkamai aprūpinti ir sutvarkyti materialinę-techninę bazę, kt. Susitarta rūpintis visų mokinių asmeninių, dalykinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymu, ugdymosi rezultatus aptarti su mokytojais, mokiniais ir jų tėvais. Paveikus rūpinimasis mokiniais, ugdytiniai pakankamai kryptingai įtraukiami į neformalųjį švietimą. Bendruomenė geba neblogai susitelkti bendrų tikslų įgyvendinimui. Asmenybės raidos ir mokymosi pasiekimų lūkesčiai vidutiniški. Mokytojai stengiasi kūrybiškai dalintis patirtimi su kolegomis mokykloje ir mieste, kai kurie – šalyje. Mokyklos veikla ir mokinių ugdymas neblogai planuojami. Mokymas ir mokymasis pamokose priimtini, mokinių pasiekimai neformaliajame ugdyme geri. Akademiniai mokinių pasiekimai priimtini, taikomos priemonės daro priimtina poveikį mokinių mokymosi motyvacijai ir individualiai pažangai. Bendruomenės informavimui tikslingai ir rezultatyviai naudojamas elektroninis dienynas, paveiki ir informatyvi mokyklos interneto svetainė. Vertinant atskirų mokinių ir visos mokyklos pažangą išryškėja latentinės priežastys. Iš vertintojams pateiktų duomenų analizės matyti, kad mokinių lankomumas rizikingas, nes vidutiniškai vienas mokinys per 2014–2015 mokslo metus praleido 60,68 pamokų. 5–8 klasių mokiniai labai daug (8,02 – vienas mokinys) pamokų praleido be pateisinamos priežasties. Tai reiškia, kad ugdymo turinys buvo įgyvendintas nesistemiškai, į aukštesnę klasę kai kurie mokiniai keliami su mokymosi spragomis, 2014–2015 m. m. buvo mokinių, paliktų kartoti kursą, iš jų – 4 pirmokai.

Mokymosi pasiekimai vertinami patenkinamai (2 lygis). Kiti mokinių pasiekimai vertinami gerai (3 lygis) ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Mokinių mokymosi pasiekimai neblogi. Išanalizavus Kaišiadorių Vlado Giržado progimnazijos 4 klasės mokinių matematikos, skaitymo ir rašymo standartizuotų testų rezultatus, galima pateikti tokias išvadas: vyraujantis mokinių pasiekimų lygis yra pagrindinis: matematikos – 75 proc.; skaitymo – 39,6 proc., rašymo – 48,9 proc. Apibendrinti progimnazijos ketvirtokų pasiekimai yra aukštesnis nei kitų Lietuvos progimnazijų: atitinkamai, skaitymo 61,1 proc. ir 55,6 proc., rašymo 64,5 proc. ir 60,5 proc., pasaulio pažinimo 68,1 proc. ir 53,8 proc.). Vyraujantis 8 klasės mokinių testų pasiekimų lygis yra pagrindinis: skaitymo – 40,8 proc., rašymo – 42,4 proc., gamtos mokslų – 55,6 proc., socialinių mokslų – 61,3 proc. Matematikos teste 47,2 proc. aštuntokų pasiekimai atitinka patenkinamą lygį. Apibendrinus duomenis paaiškėjo, kad progimnazijos 8 klasės mokinių pasiekimų lygis viršija respublikos progimnazijų vidurkį: atitinkamai, matematikos 50,9 proc. ir 47,9 proc., skaitymo 70,6 proc. ir 55,7 proc., rašymo 57,6 proc. ir 42,6 proc., gamtos mokslų 49,3 proc. ir 47,6 proc., socialinių mokslų 52,8 proc. ir 49,1 proc. 5–8 klasių mokinių pažangumas beveik 100 proc., tačiau išnagrinėjus aukštesnįjį pasiekimų lygį atitinkančių įvertinimų (9-10) dalį nustatyta, kad 5 klasėse tokių mokinių yra 16 proc., 6 klasėse – 10 proc., 7 klasėse – 5 proc., 8 klasėse – 2,4 proc. Tai reiškia, kad mokiniams pereinant į aukštesnę klasę jų pasiekimų lygis turi tendenciją mažėti. Mokykla neblogai aptaria visų mokinių pasiekimų profilius, priimtina analizuoja kiekvieno mokinio ir mokinių grupių pasiekimų raidą ir pokyčius. Vertinimo savaitę stebėtose pamokose neišskirtinai matuota mokinių, turinčių specialiųjų mokymosi poreikių, pažanga. Dalyje (52 proc.) vertintų ugdomųjų veiklų suformuluoti vertinimo kriterijai buvo nepakankami konkretūs ir aiškūs. Dažniausiai įvardintas atlikto darbo kiekis („daug padarė“, „viską atlikom“), džiaugtasi geru mokinių elgesiu ir savijauta. Mokyklos pateiktoje pirminėje informacijoje akcentuojama, kad mokymosi pasiekimų rezultatų analizės duomenys panaudojami planuojant tolimesnę veiklą, tačiau apibendrinus vertinimo metu surinktą informaciją nustatyta, kad mokyklos bendruomenė aiškių susitarimų ir konkrečios bendros vizijos, kaip gerinti mokymosi

pasiekimus pamokose, neturi. Direktorius pavaduotojos ugdymui atlieka pedagoginio proceso priežiūrą pagal mokomųjų dalykų sritis. Vertintojams nepavyko susipažinti su mokyklos vadovų stebėtų pamokų protokolais, bet išsiaiškinta, kad duomenys kaupiami ir apibendrintai pristatomi Mokytojų tarybos posėdžiuose. Mokinių akademinis pasiekimas reguliariai vertina mokytojai, analizuoja metodinės grupės, mokyklos ir klasių vadovai. Siekiant geresnių veiklos ir ugdymo rezultatų, progimnazijai vertėtų vieningai ir atsakingai įgyvendinti svarbius ir prasmingus susitarimus dėl mokinių pasiekimų ir pažangos stebėjimo, fiksavimo ir analizės. Tikėtina, kad paveikiau organizuojamas aktyvus mokymas (-is) pamokose, lankstus išmokymo stebėjimas ir koregavimas, tikslingas ir veiksmingas gerosios patirties pritaikymas sudarytų geras sąlygas nuosekliai stebėti ir kryptingai skatinti individualią mokinių pažangą ir mokymosi pasiekimus.

Kiti pasiekimai vertinami gerai (3 lygis), ir tai vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų. Progimnazijos mokiniai pakankamai iniciatyviai ir aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje. Socialinė veikla organizuojama 5–8 klasėse vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos bendrojo ugdymo departamento 2007-08-21 raštu Nr. SR120569 „Dėl mokinių socialinės veiklos“. 5-ose klasėse numatyta 5 pamokų (valandų), 6-ose – 7 val., 7-ose – 9 val., 8-ose – 11 val. trukmės veikla, kuri fiksuojama klasės vadovo veiklos programoje. Nutarta (2015-10-12 MT Nr. 3), kad 5–8 kl. mokiniai pildys socialinės veiklos vykdymo ir apskaitos lapą. Vertinimo savaitę išnagrinėjus progimnazijos 5–8 klasių socialinės veiklos ataskaitas elektroniniame dienyne paaiškėjo, kad socialinė veikla vykdyta ir fiksuota 8a, 7a, 7b, 7d, 5a, 5c, 5d klasių ataskaitose. Praktinėje veikloje dalyvavo 8 e klasė.

Pagrindinė mokinių savivaldos institucija – Mokinių komitetas, kurį sudaro 50 narių. Į komitetą atvyksta veikti iniciatyvūs 5–8 kl. mokiniai bei deleguoti nuo klasių. Geriausiai prisistačiusieji mokiniai yra demokratiškai išrenkami komiteto pirmininku ir pavaduotojais. Mokinių savivalda daugiausia padeda organizuoti renginius, dalyvauja ir kartais inicijuoja akcijas, pavyzdžiui, minint kovo 8-ąją gamino popierines gėles, „Obuolio dieną“, kt.). Pokalbiuose su vertintojais dalyvavę mokiniai patvirtino, kad jų nuomonė yra svarbi. Daugumai jų pateiktų pasiūlymų yra pritariama, iniciatyvos palaikomos ir įgyvendinamos. Kasmet vis daugiau mokinių dalyvauja visuomeninėje veikloje ir savivaldos institucijoje, socialinėje veikloje. 2015 metų Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros (NMVA) anketinės apklausos duomenimis, progimnazijos mokiniai geriausiai įvertino mokykloje organizuojamas kitokias veiklas, t. y. būrelius, šventes, meno renginius. Įvairiose neformaliose veiklose dalyvauja dauguma (apie 75 proc.) mokinių, iš jų mokykloje organizuojamuose būreliuose – 61,05 proc. Iš progimnazijos pateiktų duomenų daroma išvada, kad progimnazijos mokytojai skatina savo mokinius dalyvauti įvairiuose respublikiniuose konkursuose ir olimpiadose, padeda jiems pasirengti. 2014–2015 m. m. 54 proc. mokinių dalyvavo ir 93 (5 proc.) tapo prizininkais ar laureatais šalyje organizuojamuose renginiuose. Pavyzdžiui, 49 mokiniai gavo konkurso „Olympis“ I, II, III laipsnio diplomus. Pažymėtina, kad 4 proc. mokyklos mokinių dalyvauja tarptautiniuose renginiuose, iš jų 0,20 proc. laimi. Svarbu, kad mokiniai dalyvavo nacionaliniame konkurse „Lietuvos istorijos žinovas“, Konstitucijos egzamine. 6 proc. mokinių dalyvavo ir 3 proc. mokinių laimėjo rajono (miesto) renginiuose. Daroma išvada, kad Vaclovo Giržado progimnazijoje kryptingai kuriama palanki erdvė mokinių dalykinių ir bendrųjų kompetencijų, meninių (kūrybinių) ir sportinių gebėjimų ugdymui. Mokyklos vadovai, mokytojai tinkamai skatina mokinių saviraišką, ugdo lyderių savybes, tikslingai kuria prielaidas jų tolesnio mokymosi sėkmei. Už puikius pasiekimus mokiniai tinkamai pagiriami ir paskatinami. Apie jų pasiekimus kūrybiškai paskelbiama mokyklos stenduose ir interneto svetainėje. Geri mokinių pasiekimai kitose veiklose stiprina mokyklos įvaizdį ir skatina mokyklos kaip organizacijos pažangą. Vertintojai daro išvadą, kad kiti mokinių pasiekimai yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Tolesnio mokymosi sėkmė priimtina. Progimnazijos specialioji pedagogė ir socialinė pedagogė patvirtino, kad duomenys apie mokinių tolesnį mokymąsi mokykloje buvo renkami iki 2013 metų. Mokiniai, baigę progimnaziją ir perėję į kitas ugdymo įstaigas, tradiciškai sugrįžta pasidžiaugti ar pasiguosti. Pokalbiuose su vadovais ir pedagogais konstatuota, kad iš asmeninių pokalbių ir susitikimų su buvusiais mokiniais jie žino, kad daugeliui sekasi gerai: mokiniams pakanka įgytų žinių, jie dažniausiai gerai adaptuojasi akademinė prasme ir pasigenda buvusių

mokytojų pagalba, gerų santykių su mokiniais ir mokytojais („kaip Giržade“). Pokalbyje su Metodinės tarybos atstovais pasitvirtino, kad duomenys apie buvusius mokinius renkami nesistemiškai, nes „*miestelis yra mažas ir visi apie visus žino*“. Iš 2013–2014 ir 2014–2015 m. m. mokyklos mokinių registro tolesnio mokymosi duomenų nustatyta, kad dauguma (82 proc.) mokinių tęsia mokymąsi Kaišiadorių Algirdo Brazausko gimnazijoje, kai kurie (apie 8 proc.) mokiniai pasirenka mokytis Žiežmarių ir Elektrėnų gimnazijose, Kaišiadorių verslo ir technologijų mokykloje, kt. Mokyklos pirmojo aukšto fojė yra tinkamai skelbiami buvusių mokyklos absolventų lyderystės pavyzdžiai ir sėkmės istorijos.

4. PAGALBA MOKINIAMS

Pagalba mokiniui Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijoje yra priimtina (2 lygis). Rūpinimasis mokiniais tinkamas (3 lygis), pedagoginė, psichologinė ir socialinė pagalba gera (3 lygis).

Rūpinimasis mokiniais paveikus (3 lygis). Bendrasis rūpinimasis mokiniais progimnazijoje paveikus (3 lygis) ir yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų. Mokinio asmenybės ir socialinė raida priimtina (2 lygis).

Bendruomenės nariai yra tinkamai susitarę dėl pagalbos mokiniui. Rūpinimosi mokiniais politikos nuostatos tinkamai atsispindi mokyklos strateginiame ir metiniame veiklos planuose. Ugdymo įstaigoje sukurta paveiki rūpinimosi mokiniais sistema: mokinių problemos dažniausiai sprendžiamos bendradarbiaujant Vaiko gerovės komisijai (toliau – VGK), mokyklos administracijai, klasių vadovams, mokytojams, mokiniams ir jų tėvams. Esant reikalui, į pagalbą pasitelkiamos išorės institucijos, pavyzdžiui, Kaišiadorių rajono policija ir Vaikų teisių tarnyba. Psichologinę, socialinę ir pedagoginę pagalbą teikia gerai sukomplektuota pagalbos mokiniui specialistų komanda. Tinkamai organizuotas mokinių vežiojimas į mokyklą ir nemokamas maitinimas. Progimnazijoje yra tikslingai sukurta ir neblogai vykdoma Mokinių pamokų lankomumo kontrolės apskaitos ir pamokų nelankymo prevencijos vykdymo tvarka. Pakankamai kryptingai veikia Vaiko gerovės komisijos specialiojo ugdymo ir prevencinio darbo grupės, kuriose nariai yra konkrečiai pasiskirstę pareigomis ir atsakomybe. Mokinių saugumui užtikrinti organizuojamas mokytojų budėjimas per pertraukas. Mokinių tėvams inicijavus, bendruomenės sutarimu, 2015–2016 m. m. progimnazijoje yra tikslingai įgyvendinama Olweus patyčių prevencijos programa. Pokalbyje su mokinių aktyvu konstatuota, kad mokiniai žino elgesio taisykles, o tiems, kurie jas pažeidžia ar ignoruoja, tenka rašyti pasiaiškinimą bei dalyvauti pokalbiuose prevencinėje grupėje. Pastebėta, kad beveik visuose kabinetuose yra skelbiamas sutrumpintas mokinių elgesio taisyklių sąrašas. Mokykloje tikslingai susitarta dėl trijų mėnesių adaptacijos laikotarpio 5 klasių mokiniams. Progimnazijos psychologės mokslo metų pradžioje stebi ir kryptingai analizuoja penktokų adaptaciją bei pristato rezultatus klasių vadovams ir tėvams. Mokinių mokymosi sunkumus greičiausiai pastebi klasės ir dalykų mokytojai, kurie kreipiasi dėl pagalbos į Vaiko gerovės komisijos specialiojo ugdymo grupę. Specialistai nustato mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius vadovaudamiesi teisės aktuose nustatyta tvarka. Specialistų taikomos pagalbos mokiniui ir apsaugos nuo prievartos priemonės yra įvairios, pakankamai tikslingos ir derančios tarpusavyje. Tai įrodo progimnazijoje organizuojami renginiai ir vykdomos priemonės: dalyvaujama šalies akcijose „Savaitė be patyčių“, „Gegužė – mėnuo be smurto prieš vaikus“, „Tolerancijos diena“, mokyklos akcijoje prieš rūkymą „Nepradėk“. Tikslingai organizuojami mokinių, turinčių nuobaudų už rūkymą progimnazijos prieigose, susitikimai su Kaišiadorių rajono nepilnamečių reikalų inspektore, kasmet vykdomos akcijos „Draugystės medalis“, „Neveluok“, organizuojami edukaciniai renginiai, diskusijos, pavyzdžiui, „Patyčios, necenzūrinių žodžių vartojimas“, „Mokinio elgesys pamokose ir pertraukų metu“, „Atidos tapatybės vagystėms savaitė“, „Vaikų saugumas mokykloje. Administracinė ir baudžiamoji atsakomybė už padarytą nusikaltimą“, kt.. Šios ir kitos veiklos dažniausiai inicijuotos ir organizuotos 5–8 klasių mokiniams, kartais dalyvaujant Lietuvos vartotojų instituto nariams bei Kaišiadorių rajono policijos komisariato specialistams. Nuolat sėkmingai vykdoma socialinio pedagogo veikla „Pertraukų klubas“, kuriame mokiniai piešia, karmo,

gamina dekoracijas stendui, mokosi bendrauti. Vizito metu nustatyta, kad bendrasis rūpinimasis mokiniams mokykloje yra nuoseklus ir paveikus, todėl vertinamas kaip stiprusis veiklos aspektas.

Mokinių asmenybės ir socialinė raida mokykloje priimtina. Mokiniai turi pakankamai galimybių dalyvauti sportinėje ir kūrybinėje veikloje, mokyklos renginiuose ir šventėse, klasių ir mokyklos savivaldoje. Mokykloje neblogai susitarta, suplanuota ir į bendrojo ugdymo dalykų programas bei neformalųjį švietimą integruojamos prevencinės, sveikatos ir karjeros ugdymo, etninės kultūros programos. Tautiškumo, pilietiškumo ir tolerancijos mokiniai paveikiai ugdomi dalyvaujant projektuose (pavyzdžiui, „Mes rūšiuojam“) ir akcijose (pavyzdžiui, „Darom“). Pokalbių su vertintojais metu mokiniai teigė, kad mokykloje jie jaučiasi pakankamai saugūs, gali būti savimi, brangina draugus, nurodė, kad mokytojai stengiasi kiekvieną išmokyti, o visoms klasėms pagalbą teikia socialinė pedagogė ir psichologė. Mokinių savivaldos atstovai džiaugiasi įgyvendintomis veiklomis: krepšinio turnyru, Advento vakarais, organizuotomis diskotekomis, kurių metu rinko pinigais socialiai remtinų šeimų mokinių ekskursijai. Patys inicijuodami ir organizuodami renginius bei akcijas, mokiniai plėtoja asmenines, socialines, komunikacines kompetencijas, ugdomi vertybines nuostatas, stiprina pasitikėjimą savimi, įgyja vadybinių ir organizacinių gebėjimų. Pokalbiuose su pagalbos specialistais paminėta, kad patyčių lygis progimnazijoje yra 22 proc., t. y. mažesnis, negu šalies vidurkis, kuris yra 25 proc. Vertintose pamokose pastebėta, kad mokinių skatinimo ir kritikos dažnumo santykis ugdymo procese ne visada pakankamas.

Pedagoginė, psichologinė ir socialinė pagalba yra gera (3 lygis). Psichologinė pagalba lanksti (3 lygis), socialinė pagalba paveiki (3 lygis) ir vertinami kaip stiprieji mokyklos veiklos aspektai. Pagalba mokantis priimtina (2 lygis).

Mokykloje suformuota pilna pagalbos vaikui specialistų komanda. Progimnazijoje dirba 2 socialinės pedagogės, 2 logopedės, 2 psichologės, 3 specialiosios pedagogės, 6 mokytojų padėjėjai ir sveikatos priežiūros specialistė. Pagalbos mokiniui specialistai priklauso progimnazijos pedagoginės psichologinės pagalbos metodinei grupei, turi savo atstovą mokyklos Metodinėje taryboje, todėl priimant svarbius sprendimus yra tinkamai atstovaujama ir specialiajam ugdymui. Reguliari logopedo ir specialioji pedagoginė pagalba dėl didelio mokinių skaičiaus daugiausiai teikiama pradinė klasių mokiniams. 5–8 klasių mokiniams pagalbą teikia specialiosios pedagogės, pagal poreikį socialiniai pedagogai ir psichologai. Pokalbiuose su VGK grupių nariais išaiškėjo, kad siekiant tinkamai padėti mokiniams, kurie patiria mokymosi sunkumų, specialistams tenka dirbti didesniu krūviu, dažniau su mokinių grupėmis, rečiau – individualiai. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams arba mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, sudaryta galimybė lankyti konsultacinį centrą, kuriame 3 kartus per savaitę pagalbą teikia specialioji pedagogė. Gerosios patirties pavyzdys, kai mokytojas kryptingai teikė pagalbą mokiniams, grįžusiems po ligos, ir parašė siuntimą į konsultacinį centrą išorės vertintojų užfiksuotas anglų kalbos (7b kl.) pamokoje. Klasių vadovai, pagalbą teikiantys specialistai gerai pažįsta mokinius, jų šeimas. Mokymosi ar elgesio problemų turinčių mokinių tėvai tikslingai kviečiami susitikti su specialistais, kai analizuojamos ir derinamos pagalbos mokiniui galimybės. Pagalba mokantis išorinio vertinimo metu stebėtose 135 pamokose yra apibendrinta 7 lentelėje.

Pagalbos mokantis stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

7 lentelė

Klasės	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1–4 klasės (N=44)	14 pamokų (31,82 proc.)	10 pamokų (22,73 proc.)	18 pamokų (40,91 proc.)	2 pamokos (4,55 proc.)
5–8 klasės (N=91)	10 pamokų (10,99 proc.)	27 pamokos (29,67 proc.)	46 pamokos (50,55 proc.)	8 pamokos (8,79 proc.)

Iš 7 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad tinkama, veiksminga individuali pagalba mokiniams, derinta su visos klasės darbu, fiksuota 24 (54,55 proc.) 1–4 klasių pamokose ir 37 (40,66 proc.) 5–8 klasių pamokose. Šiose pamokose mokytojai patys teikė veiksmingas konsultacijas, matė kiekvieną mokinį, skatino tarpusavio pagalbą. Šiuo aspektu išsiskyrė matematikos 4c, 2d, 3d, 4d, 6c, 7a, 7c, 8d kl., lietuvių k. 2b, 4b, 3c, 4c, 3e, 8b kl., dailės ir

technologijų 2c kl., muzikos 4f kl., geografijos 6a kl., anglų k. 7b₁ kl., rusų k. 6c₂, 6d, 7c₂, 8c kl., kūno kultūros 7a kl., gamtos ir žmogaus 6d kl., technologijų 5b₁, 6b₁, 7b₂, 8d kl., informacinių technologijų 5a₂, 6a₁, 5d₁, 5d₂, 7d, 8e₁ kl. dailės 5d kl., istorijos 8c kl. pamokos. 8 (8,79 proc.) pagrindinio ugdymo I dalies programos ir 2 (4,55 proc.) pradinio ugdymo programos klasių pamokose pagalba buvo prasta – netinkamai organizuota, nepakankama ar netenkino atskirų mokinių poreikių, trūko veiklos diferencijavimo, individualizavimo pagal mokinių poreikius, mokymosi stilius, darbo tempą.

Psichologinė pagalba yra pakankamai kryptinga (3 lygis) ir vertinama kaip vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų. Pokalbiuose su Vaiko gerovės komisijos specialiojo ugdymo ir prevencijos darbo grupėmis akcentuota paveikti psichologų ir lanksti pagalba mokiniams, mokytojams, tėvams. Pakankamai dėmesio skiriama specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių integracijai klasėje, klasių mikro klimatui: tinkamai vykdomi 5 klasių adaptacijos tyrimai, paveikiai dalyvaujama klasių veiklose, konsultuojamos mokinių grupės. 5–8 klasių mokiniai, turintys adaptacijos, integracijos ar kitų asmeninių problemų, pertraukų metu gali dalyvauti psichologų kabinetuose vykstančiose veiklose (piešti, žaisti stalo žaidimus, nusiraminti, kt.), kurios padeda ugdyti mokinių socialinius bendravimo grupėje įgūdžius, garantuoja mokinio psichologinį saugumą. Psichologinė pagalba planuojama atsižvelgiant į mokinių ir mokytojų poreikius. Siekiama glaudžiai bendradarbiaujant padėti mokytojams nustatyti mokinių mokymosi sunkumus, teikti rekomendacijas dėl mokinių bendravimo, elgesio koregavimo, kt., rūpinamasi geru mikro klimatu klasėje ir mokykloje. Iš pokalbio su Vaiko gerovės komisijos prevencine grupe paaiškėjo, kad mokiniams išskylančios problemos dažniausiai sprendžiamos potencialiai bendradarbiaujant su psichologe, socialine pedagoge, klasių vadovais, tėvais (globėjais, rūpintojais).

Socialinė pagalba progimnazijoje yra tinkama (3 lygis) ir yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų. Mokykla gerai žino savo mokinių socialinį kontekstą ir skiria pakankamai dėmesio iškilusioms problemoms spręsti. Siekdama socialinės ir psichologinės pagalbos šeimai efektyvumo, spręsdama įvairias socialines ir vaiko teisių apsaugos problemas mokykla kryptingai bendradarbiauja su Lietuvos vartotojų instituto nariais, policijos pareigūnais, Kaišiadorių rajono nepilnamečių reikalų inspektore. Socialinės pedagogės organizuoja prasmingas konsultacijas mokiniams ir jų tėvams, inicijuoja, organizuoja ir vykdo prevencinius renginius. Iš pokalbių su socialinėmis pedagogėmis, V GK nariais pastebėta, kad smurto ir patyčių atvejai mokykloje reti, nes sukurta pakankamai nepakanti smurtui aplinka, tinkamai vykdomos prevencinės akcijos, teminės savaitės, kiti renginiai. Paveiki progimnazijoje veikiančio 5–8 klasių mokinių „Pertraukų klubo“ veikla, kuriai vadovauja socialinė pedagogė. Klube mokiniai piešia, karmo, gamina dekoracijas stendui, mokosi bendrauti. 1–4 klasių mokiniai Girelės korpusė dalyvauja socialinės pedagogės organizuojamose smėlio terapijos valandėlėse. Iš mokyklos pateiktų dokumentų analizės, pokalbių su V GK, administracija nustatyta, kad progimnazijos psichologai ir socialiniai pedagogai potencialiai padeda stiprinti mokinių (vaikų) psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, užtikrinti vaikų teisę į mokslą ir jų saugumą mokykloje, prevencinėmis priemonėmis ir kryptingomis rekomendacijomis skatina saugios ir palankios ugdymui (-si) aplinkos kūrimą, stiprina mokyklos bendruomenės dvasinę darną, gebėjimą gyventi, mokytis, dirbti, bendradarbiauti ir sutarti. Todėl psichologinė ir socialinė pagalba vertinamos gerai ir yra stiprieji mokyklos veiklos aspektai.

Specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimas mokykloje yra priimtinas (2 lygis).

Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas teikiant specialistų pagalbą yra paveikus (3 lygis) ir išskiriamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas. 2015–2016 m. m. ugdymo įstaigoje mokosi 64 specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai. Pagalbos vaikui specialistų grupė užtikrina savalaikę, nuoseklią pagalbą. Šie mokiniai ugdomi visiškos integracijos forma pagal pritaikytas ir individualizuotas bendrojo ugdymo programas, kurias neblogai parengia mokytojai, konsultuodamiesi su logopedais ir specialiaisiais pedagogais. Bendruose mokytojų ir specialistų pasitarimuose aptariami mokinių, turinčių specialiųjų poreikių, mokymosi rezultatai, daroma pažanga. Devyniems 1–4 klasių ir dviem 5–8 klasių specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams pamokų metu pagalbą teikia mokytojai padėjėjai. Iš pokalbių su mokytojais paaiškėjo, kad mokytojų padėjėjai tinkamai užtikrina specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių saugumą, padeda jiems atlikti užduotis, kurias paskiria mokytojas. Kryptinga mokytojų padėjėjų pagalba užfiksuota

stebėtose istorijos 6d kl., tikybos 6d kl., pasaulio pažinimo 1d kl., gamtos ir žmogaus 6b, 6d kl., matematikos 1b kl., lietuvių k. 1b, 1d, 2a, 3e, 3d kl. pamokose. Iš pokalbių su Vaiko gerovės komisijos specialiojo ugdymo grupe paaiškėjo, kad darni specialistų komandos veikla tenkina daugumos specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymo (-si) ir pagalbos poreikius. Paveikiai dirbama individualiai ir grupėse, lanksčiai bendradarbiaujama su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), vykdoma šviečiamoji veikla progimnazijos bendruomenėje, konsultuojami mokytojai, bendradarbiaujama su kolegomis kitose mokyklose ir institucijose, pavyzdžiui, su Kaišiadorių specialiąja bei Jaunimo ir suaugusiųjų mokyklomis, Kaišiadorių Algirdo Brazausko gimnazija, Kaišiadorių Pedagogine psichologine tarnyba. Išorinio vertinimo metu užfiksuota kryptinga logopedo pagalba 1c₃, 2d kl. mokiniams ir specialiojo pedagogo pagalba 7b, 5c/6d, 8a/8b/8c, 6d/7a/7c klasių mokiniams. Specialistai reguliariai analizuoja savo veiklą bei jos poveikį mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pažangai ir rezultatams. Specialistai turi gerai aprūpintus darbo kabinetus, kurie buvo modernizuoti progimnazijai dalyvaujant projekte „Pedagoginių psichologinių tarnybų infrastruktūros, švietimo įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, socialinių pedagogų, psichologų, logopedų darbo aplinkos modernizavimas“. Visiems specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams teikiama specialiojo pedagogo pagalba, du kartus per savaitę jie dalyvauja specialiosiose pratybose, kuriose dirbama mažose (2–4) ir didesnėse (5–8) vaikų grupėse ir individualiai. Konsultacijos mokiniams teikiamos po pamokų Konsultacijų centre, kuriame jiems padedama pasiruošti kontroliniams darbams ar atlikti namų darbus. Specialusis pedagogas, dirbantis konsultacijų centre, nuolat bendradarbiauja su mokytojais, stebi, kokios pagalbos mokiniams reikia, teikia grįžtamąjį ryšį tėvams (globėjams, rūpintojams). Konsultacijų centrą turi galimybę lankyti ne tik specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai bet ir kiti mokiniai, patiriantys mokymosi sunkumų ar grįžę po ligos. Specialiųjų pedagogų darbo krūvis didelis, o teikiamos paslaugos pakankamai įvairios ir svarbios. Tikėtina, kad mokyklai radus galimybę papildomam specialiojo pedagogo etatui įsteigti, dar labiau pagerėtų specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių integracija, atsirastų daugiau galimybių organizuoti individualias konsultacijas, kurias rekomenduoja Kaišiadorių pedagoginės psichologinės tarnybos specialistai. Logopedo pagalba dažniausiai du kartus per savaitę gerai teikiama visiems kalbos ir komunikacijos problemų ar sutrikimų turintiems priešmokyklinio ugdymo grupių (PUG) ugdytiniais ir 1–4 klasių mokiniams. Dėl didelio mokinių skaičiaus 5–8 klasių mokiniams logopedo pagalba neteikiama. Tikėtina, kad mokyklai suradus galimybę papildomam logopedo etatui įsteigti, profesionali specialisto pagalba būtų teikiama visiems, kurie turi kalbos ir komunikacijos problemų. Vaiko gerovės komisijos specialiojo ugdymo grupės veikla yra geras veiksmingo komandinio darbo pavyzdys. Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas teikiant specialistų pagalbą progimnazijoje yra paveikus (3 lygis) ir išskiriamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Gabių mokinių ugdymas yra neišskirtinis (2 lygis) ir kartu su mokymosi veiklos diferencijavimu yra vienas iš tobulintinų mokyklos veiklos aspektų. Iš pokalbio su Metodine taryba paaiškėjo, kad gabūs mokiniai skatinami tobulėti ir atsiskleisti olimpiadose, konkursuose, projektuose. Kasmet mokiniai pasiekia gerų rezultatų respublikiniuose konkursuose ir olimpiadose. Už aukštus laimėjimus jie apdovanojami padėkos raštais, pagerbiami „Dienos už mokyklos garbę“ renginyje, apie jų pergales paskelbiama mokyklos interneto svetainėje. 2014 ir 2015 metais progimnazijos veikla tikslingai buvo orientuojama į gabių ir talentingų mokinių ugdymą. Kasmet rengiama gabių ir talentingų vaikų ugdymo veiklos plano programa. 40 mokytojų yra dalyvavę seminare apie gabiuosius mokinius ir jų ugdymą (-si). Metodinėje taryboje aptartos pagrindinės gabių mokinių ugdymo plano veiklos ir priemonės. Su juo susipažinusios visos metodinės grupės. Iš pokalbio su Metodine taryba paaiškėjo, kad Metodinėse grupėse mokytojai yra susitarę pamokų metu pastebėti gabų mokinių ir diferencijuoti jam užduotis. Pradinių klasių mokytojai buriasi ir tariasi dėl gabiųjų mokinių ugdymo (-si) Gabiųjų mokinių ugdymo grupėje. Iš stebėtų pamokų analizės darytina išvada, kad mokytojai nesivadovauja mokyklos dokumentais ir Mokytojų bei Metodinės tarybų nutarimais, retai taiko aktyviuosius ugdymo metodus, mažai diferencijuoja ir individualizuoja veiklą pamokoje. Dauguma mokytojų, planuodami pamokas, orientuojasi į vidutinių gabumų mokinius. Individualūs gabesnių mokinių ugdymo (-si) poreikiai pamokose tenkinami neišskirtinai, dažnai per mažai išnaudojamos jų mokymosi galimybės. Vertinimo savaitę

tinkamas arba priimtinas dėmesys gabiems mokiniams užfiksuotas 8 (5,9 proc.) pamokose. Lietuvių k. 3d kl., rusų k. 6d kl., matematikos 7a, 7c kl. pamokose gabiems ir greičiau dirbantiems mokiniams tinkamai diferencijuotos užduotys. Lietuvių k. 3e kl., anglų k. 7b₁, rusų k. 8c, 7c₂ kl. pamokose neblogai pasinaudota gabųjų pagalba konsultuojant silpnesnius. Mokyklos pedagoginėje bendruomenėje pakankamai diskutuojama apie gabių ir talentingų vaikų ugdymą ir aukštesnius mąstymo gebėjimus, tačiau susitarimų dėl gabių vaikų atpažinimo bei nuoseklaus paveikių metodų ir strategijų taikymo jų gebėjimams lavinti pamokose laikomasis nesistemiškai, todėl gabių ir talentingų mokinių ugdymą rekomenduojama tobulinti. Gabių mokinių pasitikėjimas savimi ir jų mokymosi motyvacija stiprėtų, jeigu pamokose sistemingai būtų stebimi, analizuojami kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga, ir mokytojai vertinimo metu gautą informaciją naudotų ugdymui planuoti, taikytų įvairesnius mokymo metodus, individualizuotų ir diferencijuotų mokomąją medžiagą bei veiklą.

Pagalba planuojant karjerą vertinama neblogai (2 lygis). Pagalba renkantis mokymosi kryptį ir mokyklą priimtina. Mokiniai, baigę pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (8 klases), tradiciškai tęsia mokymąsi artimiausiose ugdymo įstaigose – Kaišiadorių Algirdo Brazausko gimnazijoje arba Kaišiadorių technologijų ir verslo mokykloje, su kuriomis stengiamasi tikslingai ir kryptingai bendrauti ir bendradarbiauti. 2014 m. iš 129 mokinių, baigusių 8-ąją klasę, 106 rinkosi Kaišiadorių Algirdo Brazausko gimnaziją, 12 mokinių – Kaišiadorių technologijų ir verslo mokyklą, 6 mokiniai – Žiežmarių gimnaziją. 2015 m. iš 125 mokinių, baigusių 8-ąją klasę, 102 rinkosi Kaišiadorių Algirdo Brazausko gimnaziją, 10 mokinių – Kaišiadorių technologijų ir verslo mokyklą, 4 mokiniai – Žiežmarių gimnaziją. Maža dalis mokinių, baigusių 8-ąją klasę, išvyksta mokytis į kitų rajonų ugdymo įstaigas.

Progimnazijoje ugdymas karjerai vidutiniškas. 2012–2013 m. m. mokykloje vykdytas projektas „Ugdymas karjerai“, profesinis mokinių veiklinimas buvo organizuojamas paveikliai. 2013–2014 m. m. ugdymas karjerai organizuotas pagal direktorės įsakymu patvirtintą tvarkos aprašą, buvo tikslingai sudaryta darbo grupė, dirbo karjeros koordinatorė. Iš dokumentų analizės nustatyta, kad 2015–2016 m. m. metais klasių vadovų planuose numatyti pokalbiai apie profesijas. Pokalbiuose su Metodine taryba ir klasių vadovais pasitvirtino, kad mokiniams organizuojamos išvykos į tėvų darbovietes, tėvai pristato savo profesijas klasių valandėlių metu. Kiekvienais metais progimnazijoje vyksta „Profesijų diena“, mokiniams pristatomos įvairios tolesnio mokymosi įstaigos, kitos mokyklos, gimnazijos. Pagirtina, kad vieno naujametinio karnavalo tema buvo „Profesijos“. Vertintose pamokose stebėta neblogo teminė ugdymo karjerai integracija su mokomaisiais dalykais. Apie progimnazijoje mokinių susitikimus su žymiais žmonėmis, įvairių profesijų atstovais ir mokykloje vykstančius renginius skelbiama rajono spaudoje. Pavyzdžiui, laikraščiuose „Kaišiadorių aidai“ ir „Atspindžiai“ publikuoti straipsniai „Viešnia – dailininkė ir rašytoja Sigutė Ach“, „Susitikimas su Vytautu Rašicku“, „Pamokėlė apie bites“, „Švyturio darykla“, „Kuo norėtų būti?“, kt. Mokyklos bibliotekoje sukaupta ir tinkamai pateikta informacijos apie profesinio mokymo įstaigas, stojimo tvarką. Mokiniai teigė, kad asmenybės ir profesinio tinkamumo testai progimnazijoje atliekami nesistemiškai, kad nedaug mokinių, planuodami karjerą, kreipiasi pagalbos į pedagogus, daugumai apsispręsti padeda tėvai, pataria ir paskatina draugai. Mokykloje ieško naujų – įdomių mokiniams ir paveikių – ugdymo karjerai būdų ir formų. Kad pagalba planuojant karjerą būtų veiksmingesnė, vertėtų ir toliau kaupti ir skleisti informaciją apie įvairias mokymosi įstaigas ir karjeros galimybes, organizuoti prasmingus ir motyvuojančius pokalbius bei susitikimus, o taip pat sistemingai planuoti mokinių ugdymąsi karjerai, prognozuoti, fiksuoti ir lyginti mokinių lūkesčius, realią pažangą ir pasiekimus, konkretaus mokinio poreikius, polinkius, motyvaciją ir tolesnio mokymosi galimybes.

Tėvų pedagoginis švietimas Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijoje neblogas (2 lygis). Tėvų pagalba mokantis vidutiniška. Susitikime su išorės vertintojais dalyvavusių tėvų nuomone, mokytojų ir tėvų bendradarbiavimas padedant vaikui mokytis priklauso nuo tėvų nuostatos ir pozicijos mokyklos atžvilgiu. Pareigingiems tėvams, kurie domisi savo vaikų ugdymu, informacijos apie vaikų mokymąsi pakanka. Mokykla sudaro geras sąlygas tėvams lankytis mokykloje, kviečia į renginius, kuriuose dalyvauja dalis (apie 50 proc.) mokinių tėvų. Reaguodama į šeimų poreikius, mokykla visuotinius susirinkimus keičia į individualius pokalbius-susitikimus su dalykų

mokytojais, klasių vadovais, pagalbos specialistais dėl mokinių pasiekimų, lankomumo, saugumo, kt. Tačiau pokalbyje su Mokyklos tarybos tėvų atstovais išaiškėjo, kad yra tėvų, nenorinčių suprasti ir prisiimti atsakomybės už savo vaiko ugdymąsi ir pažangą.

Tėvų švietimo politika priimtina. Mokykla skiria pakankamai dėmesio tėvų informavimui, išnaudodama elektroninio dienyno galimybes. Mokyklos teikiama informacija, jos pateikimo periodiškumas ir kokybė tenkina daugumos, susitikime su išorės vertintojais dalyvavusių, tėvų poreikius. Tačiau su mokyklos dokumentais, pavyzdžiui, su „Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijos 2015–2016 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais“ tėvai supažindinti formaliai. Tėvų susirinkimų temas pasirenka mokykla, ir Mokyklos tarybos tėvų atstovai negalėjo pasakyti, ar yra teikę pasiūlymų dėl pedagoginio švietimo temų, periodiškumo, kt. Išnagrinėjus mokyklos pateiktus tėvų susirinkimų protokolus matyti, kad susirinkimuose dalyvauja 25–74 proc. tėvų, dažniausiai – apie 40 proc.. Mokykla kviečia tikslinius susitikimus su 1–4, 5–6 bei 7–8 klasių mokinių tėvais, tačiau paskutiniuose 5–6 ir 7–8 klasių tėvų susirinkimuose svarstyti visiškai analogiški klausimai. Išorės vertintojai pastebi, kad pradinio ugdymo pakopoje daugiau dėmesio skiriama tėvų pedagoginiam švietimui. Atsisakoma visuotinių susirinkimų, organizuojami individualūs susitikimai su mokinių šeimomis. Tėvų pedagoginis švietimas labiau siejamas su mokyklos veiklos prioritetais, pavyzdžiui, inicijuota ir įgyvendinta 18 valandų tėvų švietimo programa „Skaitymo ir rašymo praktinių gebėjimų ugdymas“. Pastebėtina, kad pradinių klasių mokinių tėvai aktyviau dalyvauja mokyklos organizuojamuose renginiuose, šventėse, akcijose.

5. MOKYKLOS STRATEGINIS VALDYMAS

Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijos strateginis valdymas yra patenkinamas (2 lygis). Mokyklos įsivertinimas geras (3 lygis). Materialinių išteklių valdymas potencialus (3 lygis).

Mokyklos strategija yra priimtina (2 lygis). Mokyklos vizija, misija ir tikslai vertinami gerai (3 lygis). Plano įgyvendinimas ir jo poveikis vidutiniškas (2 lygis) ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

Progimnazijos vizija, misija ir tikslai tinkami. Iš pokalbių su mokyklos bendruomene išorės vertintojai pastebi, kad mokytojai žino, kokia mokykla bus ateityje: „*moderni su etnokultūros kryptimi, siekianti ugdymo kokybės ir užtikrinanti saugią aplinką visiems mokyklos bendruomenės nariams, didžiausia progimnazija rajone*“. Mokyklos interneto svetainėje skelbiama mokyklos filosofija – „*švietimo institucija yra orientuota į bendražmogiškų vertybių ugdymą ir puoselėjanti kultūrinį paveldą*“. Strateginis tikslas – „*kokybiškas ugdymas įvairių gebėjimų mokiniams, kuriant saugias ir patrauklias edukacines aplinkas*“ gerai dera su Kaišiadorių rajono Švietimo programos tikslu „*sudaryti sąlygas savivaldybės gyventojams įgyti kokybišką išsilavinimą*“. Strateginiam tikslui pasiekti progimnazijoje įgyvendinamos trys programos: „Ugdymo turinio įgyvendinimo programa“, „Vertybių ugdymo programa“ ir „Progimnazijos materialinės bazės gerinimo programa“. Mokyklos mokytojai, dalyvaudami metodinių grupių veikloje, susipažįsta su strateginio plano projektu, jį analizuoja ir teikia pasiūlymus dėl plano įgyvendinimo priemonių.

Planavimo procedūros neblogos. Iš pokalbių su administracija, mokyklos savivaldos institucijomis išorės vertintojų komanda pastebi, kad 2014 m. veiklos kokybės įsivertinimo išvadose rodiklis „Planavimo procedūros“ įvertintas kaip didžiausias pasiekimas (3,08). Kuriant mokyklos misiją, viziją ir tikslus daugiausiai dalyvauja pedagogai. Mokiniai dažniausiai teikia pasiūlymus dėl renginių, neformaliojo švietimo veiklų. Mokyklos organizuojamuose susirinkimuose tėvai kviečiami teikti pasiūlymus veiklos planams. Metodinės grupės gauna direktoriaus įsakymu sudarytų darbo grupių parengtus mokyklos planavimo dokumentų projektus, nagrinėja konkrečiai grupei aktualius plano punktus, tariasi ir teikia pasiūlymus dėl ugdymo aplinkos gerinimo, kokybiško ugdymo programų įgyvendinimo. Bendruomenė gali susipažinti su ugdymo, strateginiu ir veiklos planais ir kitais dokumentais progimnazijos interneto svetainėje. Išorės vertintojų komanda daro išvadą, kad planavimo procedūros organizuojamos neblogai. Bendruomenės narių, dažniausiai – iniciatyvių mokytojų, įtraukimas priimtinas. Tikėtina, kad tikslingas mokytojų bendradarbiavimas rengiant progimnazijos veiklos dokumentus užtikrintų paveikų progimnazijos

tobulinimo tikslo – „sudaryti sąlygas visiems mokiniams pasiekti maksimalių rezultatų pagal jų gebėjimus, poreikius ir interesus“ - įgyvendinimą.

Planų kokybė ir dermė priimtina. Remdamasi pokalbiais su mokytojais, administracija, savivaldos institucijomis išorės vertintojų komanda pastebi, kad planuodama veiklą progimnazija tinkamai naudoja veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijas, mokinių pasiekimų, atliekamų apklausų ir tyrimų rezultatus. 2014 metų plačiojo veiklos kokybės įsivertinimo išvadose rodiklis „Planų kokybė ir dermė“ įvertintas 3,18 ir iškirtas kaip didžiausias pasiekimas. Progimnazijos 2015–2017 metų strateginio plano tikslai gerai dera su rajono švietimo tikslais, yra aktualūs mokyklos bendruomenei. Išorės vertintojų komanda pastebi, kad suplanuotų priemonių vertinimo rodikliai orientuoti į kiekybinį vertinimą („*Veiklų skaičius su gabiais mokiniais*“ – 2015 m. – 25 vnt., 2017 m. – 30 vnt.; „*Mokinių, dalyvavusių rajono, zonos, respublikos olimpiadose, konkursuose, projektuose, varžybose skaičius*“ – 2015 m. – 125 vnt., 2017 m. – 135 vnt., „*Parengtų integruotų dalykų programų skaičius*“ – 10 vnt., „*Progimnazijos vardą garsinančių veiklų skaičius*“ – 50 vnt.). 2014 metų veiklos programos tikslui – „*sudaryti sąlygas mokiniams ugdytis pagarba grįstoje, psichologiškai ir fiziškai saugioje aplinkoje*“ – pasiekti numatytas uždavinys geriausiai atitinka dalies (gabiųjų) mokinių poreikius. 2015 metų progimnazijos veiklos plano tikslas – „*bendradarbiaujant su progimnazijos bendruomene sukurti saugią ugdymo(si) aplinką, kurioje būtų sudaromos sąlygos visiems mokiniams pasiekti maksimalių rezultatų pagal jų gebėjimus*“ – gerai dera su strateginio plano tikslu ir programomis. Veiklos priemonės parengtos kiekvienam plano uždaviniui, numatyti kiekybiniai vertinimo kriterijai. Metodinės tarybos veiklos plano tikslas ir uždaviniai yra platesni arba sutampantys su progimnazijos veiklos plano tikslu ir uždaviniais. Metodinės tarybos veiklos tikslas – „*bendraudant ir bendradarbiaujant su progimnazijos bendruomene sudaryti sąlygas mokiniams pasiekti maksimalių rezultatų pagal jų gebėjimus, poreikius ir interesus, užtikrinti švietimo proceso veiksmingumą koordinuojant metodinių grupių veiklą ir bendradarbiavimą, siekiant nuolatinės mokytojų metodinės ir dalykinės kompetencijos augimo*“ – yra labai platus, ne visi plano įgyvendinimo kriterijai pakankamai aiškūs ir konkretūs: „*Skaitymo ir rašymo įgūdžių lavinančių metodų naudojimas pamokose*“ – rugsėjis, „*Bendri susitarimai dėl dalyko sąvokų mokymo, atkreipiant dėmesį į taisyklingą kirčiavimą*“ – gegužė, „*Ugdymą reglamentuojančių dokumentų analizė*“ – nuolatos, kt.“.

Plano įgyvendinimas ir jo poveikis neblogas. Metų veiklos ataskaitoje fiksuojami kiekybiniai rodikliai, pavyzdžiui, „*tarptautinis matematikos konkursas „Kengūra 2014“*, dalyvavo 1 kl. 39 mokiniai; 2 kl. 48 mokiniai; 3 kl. 38 mokiniai; 4 kl. 25 mokiniai“, „*projektas „Gamtos kengūra“*, dalyvavo 45 mokiniai, iš jų 1 „*Auksinės kengūros*“ diplomas, 1 „*Oranžinės kengūros*“ diplomas“. Metodinės grupės savo veiklą planuoja atsižvelgdamos į progimnazijos ir Metodinės tarybos veiklos planus, numato metodinės veiklos tikslą ir priemones be vertinimo kriterijų, pavyzdžiui, „*organizuoti 8 kl. mokinių standartizuotų testų diagnostinį patikrinimą*“ – kovas, „*Organizuoti saugaus interneto savaitę*“ - 02–9–13 d., „*Skaitymo ir rašymo įgūdžių įtaka muzikos pamokose*“ – kovas, „*Skaitymo ir rašymo problemos 5–8 klasėse. Dalijimasis gerąja patirtimi*“ – balandis, „*7–8 kl. mokinių darbų paroda „Skėčiai*“ – lapkritis). Rengiant veiklos ataskaitą Metodinė taryba pateikia apibendrintą aprašomąjį suplanuotų priemonių įgyvendinimo vertinimą, sėkmės pagal konkrečius kriterijus neanalizuoja, pavyzdžiui, „*Tikslą ir uždavinius iš esmės įgyvendinome. Organizavome gerosios patirties sklaidą, analizavome problemas, pranešėjų išsakytas mintis metodinių grupių pirmininkai perdavė metodinių grupių nariams. Koordinavome metodinių grupių veiklą. Daugumą planuotų darbų iš mokinių skaitymo ir rašymo gebėjimų stiprinimo priemonių plano įgyvendinome*“. Išorės vertintojų komanda daro išvadą, kad progimnazijoje planų įgyvendinimas ir poveikis tolesnei progimnazijos raidai yra tobulintinas veiklos aspektas. Tikėtina, kad veiklos planavimas ir rezultatų analizavimas kokybiniu požiūriu sudarytų sąlygas objektyviau vertinti progimnazijos strateginio ir veiklos plano įgyvendinimo sėkmę ir poveikį mokinių pasiekimams.

Mokyklos įsivertinimas tinkamas (3 lygis). Įsivertinimo procesas paveikus. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas atliekamas nuo 2002 metų. Veiklos kokybės įsivertinimo grupę sudaro 10–12 narių, jos sudėtis kasmet atnaujinama 2–3 nariais. Nauji nariai įsitraukia savanoriškai arba paskatinti ir pakviesti grupės vadovės. Didžiausias darbas įsivertinimo procese tenka

koordinacinei grupei, kurios nariai lanksčiai organizuoja platųjį įsivertinimą, pasirenka rodiklius giluminiam įsivertinimui, kuria iliustracijas, t.t. Įsivertinimo grupė planuoja darbą nuosekliai, tačiau pastebėta, kad 2014, 2015 ir 2016 metais kelia tuos pačius tikslus ir uždavinius. Koordinacinės grupės narių teigimu, dalyvavimas šios grupės darbe stiprina jų bendrąsias kompetencijas, santykiečiai grupėje yra pozityvūs, juos palaiko ir motyvuoja asmeninės ir vadybinės grupės vadovės kompetencijos. Platusis veiklos įsivertinimas iki 2015 metų buvo atliekamas kasmet, jo duomenys buvo panaudojami mokyklos metinio veiklos plano uždaviniams pagrįsti. 2015 m. platusis įsivertinimas nebuvo atliekamas, nes anot grupės narių, pokyčiai per metus yra nedideli, ir nutarta platųjį įsivertinimą vykdyti po dvejų metų. Mokyklos bendruomenė į įsivertinimo procesus įsitraukia neblogai. Pedagogai dalyvauja plačiojo įsivertinimo apklausose, svarsto iliustracijas metodinėse grupėse, bet pasiūlymų jų tobulinimui, koregavimui pateikia retai. Koordinacinės grupės narių teigimu, rodiklių iliustracijos yra aiškios ir konkrečios, tačiau išorės vertintojai siūlytų kai kurias iš jų patikslinti, pavyzdžiui, rodiklio „Atskirų mokinių pažanga“ (3.1.1.) 2016 metų iliustraciją, kurioje nepakankamai konkrečiai numatyta, kad „*klasės vadovas/mokytojas taiko savitus metodus mokinio pažangos skatinimui*“, nes išorinio vertinimo metu tikslingi ir paveikūs mokinių mokymosi ir pažangos skatinimo būdai stebėti 25,18 proc. pamokų. Bendruomenės apklausoms atlikti neblogai naudojama tiesioginė internetinė platforma IQES online. Su kitomis jos galimybėmis pedagogai yra susipažinę, bet naudojasi kitais informacijos ir metodiniais šaltiniais.

Įsivertinimo rezultatų naudojimas potencialus. Progimnazijos veiklos planavimui dažniausiai panaudojami apibendrinti plačiojo įsivertinimo ir kitų tyrimų, standartizuotų testų, mokinių pažangumo suvestinių rezultatai. Jais tinkamai grindžiami mokyklos strateginis ir veiklos planai, matuojant metų veiklos plano įgyvendinimo rodiklius pagrindžiama mokyklos pažanga. Giluminio įsivertinimo temos, koordinacinės grupės narių teigimu, pasirenkamos iš silpniausiai įvertintų rodiklių. Kelerius metus progimnazijoje tobulinamas rodiklis „Atskirų mokinių pažanga“. Tobulinant šį rodiklį yra parengtas ir eksperimento būdu taikomas mokinio asmeninės pažangos stebėjimo aplankas. Ar aplanko pildymas yra naudingas ir veiksmingas, mokyklos bendruomenės nariai konkrečiai pasakyti negalėjo, nes naujovė diegiama nuo 2015–2016 mokslo metų pradžios. Konkrečių susitarimų, priemonių mokinių pažangos skatinimui metodinių grupių ir mokytojų veiklos planavimo lygmenyje išorės vertintojai neužfiksavo. Vertinimo metu 12 (8 proc.) pamokų dėmesys mokinio pažangos skatinimui buvo užfiksuotas kaip stiprusis pamokos aspektas ir 44 (29,33 proc.) pamokose – kaip tobulintinas pamokos aspektas. Koordinacinės grupės nariai pateikė ir kitų veiklos tobulinimo pavyzdžių, paskatintų veiklos įsivertinimo, pavyzdžiui, inicijuota ir įgyvendinta 34 akademinių valandų kvalifikacijos tobulinimo programa „Vidaus veiklos kokybės įsivertinimo rezultatų naudojimas ugdymo kokybei gerinti“, skirta vidiniams pedagogų mokymams, ir 18 valandų kvalifikacinė programa pradinių klasių mokinių tėvams „Skaitymo ir rašymo gebėjimų praktinis ugdymas“, kurioje dalyvavo 170 pradinių klasių mokinių tėvų. Tai leidžia daryti išvadą, kad įsivertinimo ir kitų tyrimų duomenys tinkamai panaudojami progimnazijos veiklos planavimui, tačiau įsivertinimo rekomendacijų poveikis tobulinant ugdymą (-si) pamokoje vidutiniškas.

Vadovavimo stilius priimtinas (2 lygis). Valdymo demokratiškumas neblogas. Mokyklai vadovauja direktorė, direktorės pavaduotojos ugdymui, kurios domisi švietimo naujovėmis, pakankamai tikslingai tobulina kvalifikaciją. 2015 metais patvirtintoje (Nr. V1-3) progimnazijos struktūroje užfiksuoti du personalo pavaldumo lygiai: pirmame darbuotojai, pavaldūs tiesiogiai direktoriui, antrame darbuotojai, tiesiogiai pavaldūs direktoriaus pavaduotojams. Visus klausimus pirmiausia stengiamasi spręsti su veiklą kuruojančiu atsakingu vadovu. Vadovų komandos bendradarbiavimas neišskirtinis. Mokykloje nesistemiškai veikia Progimnazijos taryba, planingai ir pakankamai rezultatyviai dirba Mokytojų taryba, Metodinė taryba, metodinės grupės, Mokinių komitetas. Savivaldos institucijos dalyvauja atnaujinant ir koreguojant progimnazijos veiklos planavimo dokumentus, tvarkas, reglamentuojančias mokinių pažangos vertinimą, pagalbos mokiniams teikimą, kvalifikacijos tobulinimą, kt. Pokalbiuose su savivaldos atstovais paaiškėjo, kad komunikacija tarp skirtingų savivaldos institucijų ne visada pakankamai veiksminga. 2014 metų progimnazijos plačiojo veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis, valdymo demokratiškumas

įvertintas sąlyginai žemai (2,62 pagal IQES sistemą) kaip vienas iš tobulintinų mokyklos veiklos aspektų.

Lyderystė mokykloje vertinama patenkinamai. Progimnazijoje iš viso dirba 90 pedagoginių darbuotojų. Mokytojai kelia kvalifikaciją ir atestuojasi pagal mokykloje nustatytą kvalifikacijos tobulinimo ir atestacijos tvarką. Pedagogai dirba pakankamai darniai, dauguma nori ir geba tinkamai bendradarbiauti: dalinasi patirtimi, dirba darbo grupėse ir komandose, skaito pranešimus, veda paskaitas ir atviras pamokas kolegoms. Metodinės tarybos protokoluose užfiksuota, kad progimnazijos mokytojai skaito pranešimus respublikiniuose ir rajoniniuose renginiuose, dalinasi savo gerąja patirtimi su kitų rajonų mokytojais. Dalis pradinio ugdymo, matematikos, geografijos, gimtosios ir anglų kalbų mokytojų ir logopedės sėkmingai dalyvauja metodinių darbų parodoje „Žingsnis link kokybės“, kurią organizuoja Kaišiadorių rajono švietimo ir kultūros paslaugų centras. Tačiau vertintojai atkreipia dėmesį, kad rajone ir respublikoje pripažintų mokytojų veikla ir patirtis progimnazijoje galėtų ir turėtų būti paveikesnė. Mokyklos bendruomenės grupės pakankamai aktyviai dalyvauja projektinėje veikloje. Mokyklos pirminės informacijos duomenimis, per dvejus metus kartu su mokiniais progimnazijoje įgyvendinti 9 socialiniai, 13 mokomųjų, 12 bendruomenės ir 11 tarptautinių projektų. Vertintojai daro išvadą, kad progimnazijos personalas pakankamai pareigingas ir geranoriškas, tačiau taip pat pastebi darbuotojų santūrumą, pripažįstant vadovų ir gerai dirbančių kolegų pastangas ir indėlį tobulinant mokyklą. Pokalbiuose su pedagogais ir savivaldos institucijomis organizacijos lyderiai ir individualūs mokytojų nuopelnai bei iniciatyvos retai išryškėjo, dažniausiai – vertintojams paprašius prisiminti. 2014 metų progimnazijos plačiojo veikos kokybės įsivertinimo duomenimis, lyderystė mokykloje įvertinta sąlyginai žemai (2,71 pagal IQES sistemą) kaip vienas iš tobulintinų mokyklos veiklos aspektų. Vertinimo metu pastebėta per mažai konkrečių lanksčios ir paveikios transformacinės bei pasidalytosios lyderystės požymių.

Personalo valdymas priimtinas (2 lygis). Personalo komplektavimas neblogas. Darbuotojų priėmimas į darbą, jų apmokėjimo tvarka yra numatyta mokyklos veiklos dokumentuose, o darbuotojai pasirenkami pagal išsilavinimą ir kvalifikaciją. Beveik visi (98,8 proc.) mokytojai turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą. Pedagoginę, psichologinę ir socialinę pagalbą teikia gerai sukomplektuota pagalbos specialistų ir mokytojų padėjėjų komanda. Trys direktorės pavaduotojos ugdymui turi įgiję II vadybinę kvalifikacinę kategoriją, dvi pavaduotojos ugdymui neatestuotos. 2015–2016 m. m. mokykloje dirba 2 (2,3 proc.) mokytojai ekspertai, 35 (40,7 proc.) mokytojai metodininkai, 36 (41,8 proc.) vyresnieji mokytojai, 12 (14 proc.) mokytojų ir (1,2 proc.) neatestuotas mokytojas, tačiau iš vertintų pamokų protokolų analizės darytina išvada, kad pedagoginio darbo kokybė ne visada atitinka kvalifikacinės kategorijos reikalavimus. Stebėtų pamokų protokolų duomenų ir mokytojų įgytų kvalifikacinių kategorijų palyginimas pamokos planavimo ir organizavimo aspektu: mokytojų – 2,11, vyresniųjų mokytojų – 2,41, mokytojų metodininkų – 2,72, mokytojų ekspertų – 2,33. Matyti, kad geriausiai pamokas progimnazijoje išorinio vertinimo metu gebėjo planuoti ir organizuoti mokytojai metodininkai. Labai gerą ir gerą pamokos planavimą ir organizavimą išorės vertintojai užfiksavo 2 mokytojų, 20 mokytojų metodininkų ir 26 vyresniųjų mokytojų vestose pamokose. Tinkamą pamokos planavimą ir organizavimą kaip stiprųjį pamokos aspektą vertintojai išskyrė 32 proc. pamokų: kalbų – 14, matematikos ir informacinių technologijų – 5, gamtos mokslų – 3, socialinių mokslų – 5, logopedo pratybų – 3, meninio ugdymo ir technologijų – 5, kūno kultūros – 2, pradinių klasių – 11 pamokų.

Pokalbiuose su pedagogais, aptarnaujančiu personalu paaiškėjo, kad progimnazijos vadovai dalykiškai bendrauja su visais progimnazijos darbuotojais, stengiasi organizuoti ir vykdyti pedagogų bei kitų darbuotojų mokymą ir kvalifikacijos tobulinimą. Darbuotojų kaita nedidelė. Išorės vertinimo metu pastebėta, kad sąlygos pedagogams bendradarbiauti ir aktyviai dalyvauti mokyklos valdyme yra sudarytos. Personalo aktyvumas, kiekvieno asmeninis indėlis ir atsakomybė už visos mokyklos veiklos kokybę yra priimtinas. 1–8 klasėse dirbantiems pedagogams vidutiniškai tarifikuojamų savaitinių valandų skaičius pagal suteiktas kvalifikacines kategorijas akivaizdžiai skirtingas: ekspertams – 18 val., mokytojams metodininkams – 19,5 val., vyresniesiems mokytojams – 15,7 val., mokytojams – 8,5 val. Mažiau nei 18 savaitinių kontaktinių valandų turi 25 (29 proc.) pedagogai, iš jų mažiau nei 10 savaitinių kontaktinių valandų turi 13 (15 proc.) pedagogų. Mokytojų krūvio paskirstymo tvarkos aprašas progimnazijoje neparengtas. Veiklą

reglamentuojančiuose dokumentuose tinkamai aprašyti kvalifikacijos tobulinimo prioritetai, kryptys (individualios mokinių pažangos vertinimo ir mokinių motyvavimo kompetencijos tobulinimas, gabių mokinių ugdymas, klasės valdymas), tačiau vertinimo metu konstatuota, kad pamokose prioritetinių veiklų kokybė tobulintina.

Dėmesys personalui vidutiniškas. Pedagogų bei aptarnaujančio personalo teisės ir pareigos tinkamai aprašytos jų pareigų aprašuose, bet nenumatytos progimnazijos vidaus tvarkos taisyklėse. Direktorės teigimu, su pareigų aprašu ir vidaus tvarkos taisyklėmis visi darbuotojai supažindinti, dauguma jų laikosi. Pokalbyje su vertintojais Metodinės tarybos nariai teigė, kad mokykloje yra labai atsakingų, įsipareigojusių, pasiruošusių mokinio labai dirbti neatlygintinai, ir dirbančių tik iš „*ekonominių paskatų*“ pedagogų, ne visų darbo grupių, komandų veikla yra pakankamai rezultatyvi ir paveiki. Į tai atsižvelgdami vertintojai siūlo mokyklos vadovams kryptingiau ir reguliariau stebėti, kaip mokytojų vedamose pamokose yra įgyvendinami svarbūs mokyklos susitarimai dėl ugdymo (-si) kokybės gerinimo, skatinti aktyvesnį kolegų tarpusavio bendradarbiavimą, pavyzdžiui, numatant konkrečius ugdymo kokybės įvertinimo kriterijus, mokytojų stebėtų pamokų skaičių, kt. Tikėtina, kad kryptinga ir nuosekli pedagoginio proceso stebėseną turėtų teigiamos įtakos kiekvieno mokinio geresniam mokymuisi ir pažangai. Iš pokalbio su progimnazijos vadovais vertintojai sužinojo, kad aptarnaujančio personalo progimnazijoje pakanka. Aplinka prižiūrima, tvarkinga, švari. Darytina išvada, kad mokykloje dirba pakankamai darbštus ir pareigingas techninis personalas. Direktorius pavaduotojas ūkiui, atsakingas už šio darbo organizavimą, sudaro jiems tinkamas sąlygas dirbti, aprūpina būtiniausiomis švaros priemonėmis. Darbuotojų skatinimo tvarka neparengta, tačiau neblogai aprašyta progimnazijos vidaus tvarkos taisyklėse. Progimnazijos vadovių, kalbintų mokytojų ir mokinių teigimu, darbuotojai ir ugdytiniai yra skatinami mokslo metų pabaigoje vykstančiame renginyje „Diena už mokyklos garbę“, kurio metu mokiniai ir pedagogai apdovanojami padėkos raštais už gerus mokslo, sportinius ir meninius pasiekimus. Aptarnaujančio personalo darbuotojai džiaugėsi, kad progimnazijos vadovai kartais juos pagiria žodžiu.

Materialinių išteklių valdymas geras (3 lygis). Lėšų vadyba potenciali (3 lygis) ir vertinama kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Patalpų naudojimas priimtinas (2 lygis).

Lėšų vadyba paveiki. Progimnazijos administracija biudžeto lėšas tvarko pagal savivaldybės ir valstybės patvirtintą asignavimų reglamentą, savarankiškai, atsižvelgdama į bendruomenės poreikius, tinkamai numatydamą konkrečius finansavimo prioritetus ir sutaupyty bei papildomai gautų lėšų panaudojimo tvarką. Progimnazijos biudžetą sudaro valstybės ir savivaldybės skirtos lėšos, 2 proc. nuo gyventojų pajamų mokesčių ir iš struktūrinių fondų, privačių rėmėjų ar organizacijų paaukotos bei už patalpų nuomą gautos lėšos. Įstaiga ūkio lėšas gauna iš steigėjo, vadovaujantis ūkio lėšų apskaičiavimo ir skyrimo tvarka. Iš pokalbių su progimnazijos vadovais paaiškėjo, kad mokyklos aplinkai skiriamų lėšų nepakanka, todėl aktyviai ieškoma kitų finansavimo šaltinių. Pavyzdžiui, 2 proc. pajamų mokesčio lėšų 2013 m. gauta 2 989 Eur, 2014 m. – 2 903 Eur, 2015 m. – 2 224 Eur. Progimnazijos direktorė inicijuoja papildomų lėšų progimnazijai pritraukimą organizuodama sporto ir aktų salės, valgyklos, kitų patalpų ir mokyklinio autobuso nuomą. 2013–2015 m. už nuomos paslaugą progimnazija gavo 11 287 Eur. Verta atkreipti dėmesį, kad lėšų paskirstymas konkrečiai ir lanksčiai svarstomas Progimnazijos taryboje. Už finansinių išteklių panaudojimą vadovai reguliariai atsiskaito mokyklos bendruomenei, ataskaitos skelbiamos viešai. Apibendrinant pasakytina, kad pakankamai racionaliai ir viešai tvarkant mokyklos biudžetą, tinkamai investuojant projektų ir kitas lėšas, atnaujinamos ir turtinamos edukacinės erdvės, modernizuojamas ugdymo procesas, gerėja mokinių ir darbuotojų darbo sąlygos, ir tai daro teigiamą įtaką ugdymo kokybei. Racionali, taupi ir skaidri lėšų vadyba, gerinanti mokyklos kaip organizacijos įvaizdį, yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Turto vadyba tinkama. Progimnazijoje gerai rūpinamasi materialiniais ištekliais. Beveik visuose kabinetuose yra įrengtos kompiuterizuotos mokytojų darbo vietos su prieiga prie interneto, daugumoje – daigafunkciniai projektoriai. Progimnazija turi 30 darbo vietų kompiuterizuotą skaityklą, 2 informacinių technologijų kabinetus, 30 planšetinių kompiuterių klasę. Sąlygos pamokose naudoti informacines technologijas puikios. Progimnazijos bibliotekos fondas komplektuojamas atsižvelgiant į ugdymo programas, mokytojų ir mokinių pageidavimus. Lėšų grožinei literatūrai įsigyti nepakanka, todėl bibliotekininkės rengia įvairias akcijas („Knygų

Kalėdos“, „Padovanok bibliotekai perskaitytą knygą“) ir aktyviai bendradarbiauja su leidyklomis. 2015–2016 m. m. vadovėlių fondas yra gerai sukomplektuotas. Metodinėse grupėse demokratiškai susitariama, kokių vadovėlių ir mokymo priemonių reikia įsigyti. Pedagogų ir mokinių poreikiai lanksčiai derinami su mokyklos galimybėmis. Jei kelių vadovėlių trūksta, Kaišiadorių rajone yra gera tradicija pasiskolinti knygų iš kitų rajono mokyklų. Pokalbiuose su vertintojais, mokinių ir jų tėvų atstovai teigė, kad vaikams vadovėlių pakanka, nors, mokyklos teigimu, menų ir technologijų vadovėlių komplektai naudojami kabinetuose, ir kiekvienas mokinys jų negauna.

Mokymo (-si) patalpų, aplinkos pritaikymo mokytis, informacijos šaltinių ir mokymosi priemonių kiekio, jų tinkamumo ir panaudojimo veiksmingumo stebėtose pamokose įvertinimas pateiktas 8 lentelėje.

Mokymosi aplinkos, mokymo priemonių tinkamo panaudojimo pamokose vertinimas

8 lentelė

Klasės	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1–8 klasės (N=135)	22 pamokos (16,30 proc.)	59 pamokos (43,70 proc.)	51 pamoka (37,78 proc.)	3 pamokos (2,22 proc.)

Dalyje (60 proc.) pamokų vertintojai fiksavo gerą ir labai gerą mokymosi aplinkos pritaikymą ugdymui, tinkamą aplinkos estetiškumą ir informacijos šaltinių bei mokymosi priemonių panaudojimo veiksmingumą. Šiose pamokose pakankamai kūrybiškai ir paveikiai naudotasi vadovėliais, žemėlapiais, žinynais, dalomąja medžiaga, sportiniu inventoriumi, įvairiomis vaizdinėmis priemonėmis, grotuvais, kt. Veiksmingiausiai priemonės naudotos lietuvių k. 4b kl., anglų k. 7c₁ kl., vokiečių k. 7bc kl., matematikos 4c kl., pasaulio pažinimo 2a kl., fizikos 7b kl., muzikos 5b kl. pamokose. Dalis mokytojų stengėsi ugdymo procesui pritaikyti ir klasės aplinką. Išorės vertintojai tai fiksavo 5a₂ kl. anglų k., 6a₁ kl. IT, 8e kl. chemijos, 6a kl. geografijos pamokose. Geri informacinių technologijų naudojimo pavyzdžiai stebėti tikybės 7c₂ kl., lietuvių k. 1a kl., 1b kl., 1e kl., 4c kl., anglų k. 7d kl., rusų k. 6c₂ kl., matematikos 1a kl., 1c kl., 3d kl., 5d kl., 7c kl., geografijos 6b kl., pasaulio pažinimo 2c kl., dailės 7a kl., muzikos 2e kl., 8b kl. pamokose siekiant aiškinimo vaizdumo, pamokos temos, uždavinio skelbimui, plano skelbimui, pateikčių demonstravimui, kt. 30 (22 proc.) pamokų išorės vertintojai tinkamą mokymo priemonių ir informacinių technologijų naudojimą fiksavo kaip stiprųjį pamokos aspektą, 5 (3,70 proc.) pamokose – kaip tobulintiną pamokos aspektą. Pagirtina, kad progimnazijos mokytojai ugdymo procese pakankamai dažnai naudoja šiuolaikines technologijas sukurdami priimtina mokymąsi skatinančią ir palaikančią aplinką. Vertėtų tobulinti modernių mokymo priemonių panaudojimo pedagogines kompetencijas, ypač – skirtų ugdymo diferencijavimui ir individualizavimui. Apibendrinant galima teigti, kad įvairių technologijų ir mokymo priemonių naudojimas stebėtose pamokose skatino mokinių motyvaciją ir įsitraukimą į mokymosi procesą, sudarė geras sąlygas mokiniams geriau suprasti pamoką, padėjo ugdyti kritinį mąstymą.

Patalpų naudojimas priimtinas. Progimnazijos veikla vykdoma trijuose pastatuose. Ugdomoji aplinka neblogai pritaikyta pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose iškeltiems tikslams siekti. Patalpų ir kitų erdvių, skirtų ugdymui, mokykloje pakanka. Mokykloje stengiamasi sudaryti potencialias sąlygas mokinių aktyviam ugdymui (-si), savarankiškam mokymuisi ir darbui įvairaus dydžio grupėse, praktinei, eksperimentinei, teorinei, kt. veiklai. Progimnazijos pagrindinis pastatas yra renovuotas, tačiau ne visos vidaus patalpos ir išorės erdvės atnaujintos. Išorinio vertinimo savaitę buvo remontuojama sporto salė bei laiptinės, būtina prie pagrindinio pastato įrengtos lauko krepšinio aikštelės renovacija. Stengiamasi mokyklos fojė, koridorių ir klasių sienas puošti mokinių darbais, tačiau patalpų estetiškumas tobulintinas. Gerai įrengta ir aprūpinta, svarbi mokyklos bendruomenei progimnazijos biblioteka su puikiai įrengta kompiuterizuota skaitykla, kurioje vedamos pamokos, organizuojami renginiai, per pertraukas prasmingai ilsisi mokiniai. Viename 1–4 klasių korpuse ugdymo (-si) sąlygos geros: vidaus patalpos suremontuotos, dauguma baldų nauji, yra sporto salė, veikia valgykla. Norint gauti leidimą-higienos pasą, reikia baigti pastato stogo ir lietaus nuotekų sistemos remontą. Trečiajame korpuse suremontuotos priešmokyklinio ugdymo grupės patalpos ir viena klasė, kitoms patalpoms būtina

renovacija. Inventoriaus ir baldų būklė prasta. Bendra visų patalpų būklė patenkinama. Progimnazijoje akivaizdžios pastangos pagal turimas galimybes ir išteklius kurti saugias ir higienos normų reikalavimus atitinkančias, jaukias ir estetiškas erdves mokytiis ir dirbti. Mokyklos patalpas ir turtą ne darbo metu tikslingai patikėta saugoti saugos tarnyboms.

III. MOKYKLOS SAVĖS VERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Kaišiadorių Vaelovo Giržado progimnazijoje, vykiant veiklos kokybės stebėseną, kaupiami ir tinkamai analizuojami mokinių pažangumo ir lankomumo, įvairių apklausų bei pagalbos specialistų atliekamų tyrimų duomenys. Mokyklai tikslingai dalyvaujant standartizuotuose testuose sudaromos geros sąlygos mokytojams savarankiškai ir objektyviai įsivertinti mokinių mokymosi pasiekimus, gauti vertingos grįžtamojo ryšio informacijos ugdymo kokybei ir vadybai gerinti. Progimnazijos veiklos kokybės įsivertinimas vykdomas vadovaujantis Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis (2009). Organizuojant mokyklos pedagogų ir mokinių apklausas pakankamai veiksmingai naudojami IQES online grįžtamojo ryšio instrumentai. Progimnazijos vadovų ir pokalbiuose su vertintojais dalyvavusių pedagogų teigimu, mokykla yra susipažinusi su „Geros mokyklos koncepcija“ (2013), „Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo modeliu ir rodiklių sistema“ (2014) bei „Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis“ (2015), tačiau nutarta jomis naudotis kaip pagalbiniais įrankiais.

Iš pokalbio su progimnazijos veiklos įsivertinimo grupe (toliau – VIG) ir dokumentų analizės paaiškėjo, kad veiklos įsivertinimą progimnazijoje paveikiai vykdo reguliariai iš dalies atnaujinama įsivertinimo grupė. Stengiamasi, kad jos veikloje dalyvautų demokratiškai deleguoti, iniciatyvūs ir kompetentingi dalykų mokytojų metodinių grupių atstovai. VIG kasmet parengia darbo planą, numato įsivertinimo etapus, planuoja tyrimus, apibendrina duomenis, teikia rekomendacijas veiklai tobulinti. Pakankamai dėmesio skiriama kiekybinei ir kokybinei įsivertinimo rekomendacijų įgyvendinimo refleksijai. 2014 metais atlikus išsamią plačiojo įsivertinimo 2011–2013 rezultatų analizę, suderinus su Mokytojų taryba, nuspręsta plačiojo veiklos įsivertinimo kasmet nevykdyti ir, pasirinkus potencialiausią strategiją (pavyzdžiui, pasirinkti vieną rodiklį, surinkti išsamius duomenis apie jį ir kelerius metus kryptingai tobulinti veiklą; arba pasirinkti kelis prasčiausiai įvertintus rodiklius, ieškoti pačių aktualiausių problemų ir siūlyti alternatyvius jų sprendimo būdus, t.t.), kokybiškai organizuoti giluminį įsivertinimą. Pakankamai aiškias ir konkrečias rodiklių iliustracijas, kuriomis remiamasi stebint ir tiriant vertinamos srities kokybę, parengia ir su progimnazijos metodinėmis grupėmis suderina mokyklos VIG.

Pokalbiuose su vertintojais dalyvavusių pedagogų teigimu, pasirinktas giluminio įsivertinimo modelis gerai atitinka mokyklos situaciją. Visi VIG nariai yra pareigingi, supranta įsivertinimo naudą, dirba geranoriškai ir padeda vieni kitiems. Lanksčiai susitariama dėl respondentų imties, informacijos šaltinių ir darbo formų. Stengiamasi į įsivertinimą įtraukti visus mokytojus, tikslines mokinių ir jų tėvų grupes. Dažniausiai tinkamai taikomi tyrimo metodai – planavimo dokumentų, posėdžių ir susirinkimų protokolų, tvarkos aprašų, pažangumo suvestinių ir elektroninio dienyno įrašų analizė, pokalbiai, stebėjimas. Gerai organizuotos mokinių ir dalies tėvų anketinės apklausos. Įsivertinimo išvados ir rekomendacijos tinkamai analizuojamos metodinėse grupėse, pristatomos Mokytojų taryboje ir tėvų susirinkimuose. Progimnazijos 2014 ir 2015 metų pažangos įsivertinimo anketos skelbiamos internetinėje Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros (NMVA) duomenų bazėje.

Visos įsivertinimo išvados ir rekomendacijos skiriamos konkrečiam adresatui: mokyklos vadovams, metodinėms grupėms, mokiniams, jų tėvams. Daugumą įsivertinimo išvadų ir rekomendacijų mokykla tinkamai naudoja veiklai tobulinti. Pavyzdžiui, 2014 metais įgyvendinant VIG rekomendacijas dėl rodiklio „Klasės valdymas“ (2.2.3.) tobulinimo, buvo tikslingai parengta pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „Vidaus veiklos kokybės įsivertinimo rezultatų naudojimas ugdymo kokybei gerinti“. Dalyvaujant progimnazijoje organizuotuose mokymuose pedagogai pagerino klasės valdymo kompetenciją, išsiaiškino giluminės kylančių problemų priežastis ir pradėjo prisiiinti daugiau atsakomybės. Progimnazijoje buvo patvirtintos naujos „Mokinio elgesio taisyklės“. 1–4 klasėse nutarta mokinių socialinę pažangą stebėti naudojant Class

Dojo kompiuterinę programą. Darytina išvada, kad mokyklai aiški ir priimtina įsivertinimo grupės rekomendacija daugiausiai dėmesio skirti pamokų kokybei, asmeninei mokinių pažangai ir pasiekimams, tačiau pastebėta, kad 2015–2016 mokslo metais į šį sprendimą atsižvelgiama vidutiniškai. Pavyzdžiui, išorinio vertinimo savaitę stebėtoje 71 (52,60 proc.) pamokoje vyravo klasikine (tradicine (poveikio)) pedagogine paradigma grįstas mokymas. 20 (45,46 proc.) 1–4 klasių ir 54 (59,34 proc.) 5–8 klasių pamokose vyravo tradicinės mokymo strategijos, kai mokytojai dirbo su visa klase, siūlytos veiklos dažniausiai orientuotos į bendrą (vidutinį) klasės lygį, visiems skirtos vienodos užduotys, naudotos tos pačios mokymo priemonės.

Pokalbiuose su vertintojais dalyvavusių pedagogų teigimu, bendra įsivertinimo veikla praplėtė daugumos mokytojų žinias ir supratimą apie gerą mokyklą ir sudarė sąlygas į veiklos vertinimą ir tobulinimą pažvelgti plačiau nei per tiesiogiai atliekamą darbą. Dalyvaudami įsivertinime dauguma mokyklos pedagogų turi daugiau galimybių bendrauti ir diskutuoti profesinėmis temomis, tobulina ar įgyja tiriamojo, organizacinio ir komandinio darbo patirties. Mokyklos vadovai turi gerą įrankį besimokančios ir reflektuojančios organizacijos kultūros formavimui.

Mokyklų veiklos kokybės išorinio
vertinimo skyriaus vedėja

Snieguolė Vaičekauskienė

**KAIŠIADORIŲ VACLOVO GIRŽADO PROGIMNAZIJA
KONTEKSTINIŲ DUOMENŲ SUVESTINĖ**

Bendra informacija apie mokinius, mokytojus, vadovus

Mokinių ir klasių komplektų skaičius (2015-09-01)	Mokslo metai	Komplektų skaičius	Mokinių skaičius
	2015-2016	42	990
	2014-2015	42	946
	2013-2014	42	989

Mokinių, paliktų kartoti kursą, skaičius	2014-2015 m. m.	2013-2014 m. m.	2012-2013 m. m.
	4 pirmokai, 1 šeštokas (atvyko iš užsienio ir vėl išvyko)	1 antrokas	3 pirmokai

Mokytojų skaičius	Mokslo metai	Skaičius
	2015-2016	80 (8 antraeilininkai)
	2014-2015	77 (5 antraeilininkai)
	2013-2014	78 (5 antraeilininkai)

Vadovai	Vadybinės kategorijos (mokyklos vertinimo metu)
Direktorius	II (kitoje mokykloje 2009 m. kaip pavaduotoja)
Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (1 et.)	II
Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (1 et.)	II
Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (0,5 et.)	-
Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (0,25 et.)	II
Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (0,25 et.)	-

Socialinio, ekonominio konteksto duomenys

Šeimos	Iš viso	
	2014 -2015 m. m.	2015-2016 m. m.
Socialiai remtinos šeimos	173	155
Probleminės šeimos	30	29
Disfunkcinės (asocialios) šeimos	10	10
Pilnos šeimos	-	-
Nepilnos šeimos	-	-

Mokinių pavėžėjimo poreikis	Iki 3 km		Virš 3 km	
	Pagal ŠVIS duomenis	Mokyklos patikslintais duomenimis	Pagal ŠVIS duomenis	Mokyklos patikslintais duomenimis
Veža mokinių tėvai	-	-	196	196
Veža mokykla	-	-	38	38

Mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą	Mokslo metai	Mokinių skaičius	Procentas nuo bendro (m. m.) mokinių skaičiaus
	2015-2016	146	15 proc.
	2014-2015	181	19 proc.

Kita informacija

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius (iš viso)	2015-2016 m. m.	2014-2015 m. m.	2013-2014 m. m.
	64	53	53

Neformalusis švietimas*	Mokykloje	Už mokyklos ribų
Lankančių mokinių skaičius 2015-2016 m. m.	453	1137 **

* 2015–2016 m. m. įgyvendinamos 35 neformaliojo švietimo programos, orientuotos į mokinių etnokultūros, kalbinių, meninių, muzikinių, sportinių, socialinių, kt. gebėjimų ugdymą.

** 2015–2016 m. m. iš viso progimnazijoje mokosi 990 mokinių. informacijos, kiek mokinių lanko vieną ir kiek – daugiau negu vieną būrelį, mokykla nepateikė.

Pastarieji dveji mokslo metai	Vidutiniškai 1 mokinys per mokslo metus praleido iš viso pamokų			Vidutiniškai 1 mokinys per mokslo metus praleido pamokų dėl nepateisinamų priežasčių		
	Vidutiniškai	1-4 klasės	5-8 klasės	Vidutiniškai	1-4 klasės	5-8 klasės
2014 -2015	60,68	46,45	77,96	4,2	0,41	8,02
2013-2014	63,67	49,3	82,22	3,78	0,34	6,99

Mokslo metai	Rajono (miesto) renginiuose		Šalies renginiuose		Tarptautiniuose renginiuose	
	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius
2014-2015	53	24	537	49	37	2
2013-2014	64	36	648	58	41	2

Projektai	Skaičius	Pavadinimai
Socialiniai	9	Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro projektas „Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrajame lavinime ir profesiniame mokyme“, 2012-2014 m. Patyčių prevencijos Olweus programa, 2015-2016 m.m. Prevencinės programos: „Zipio draugai“, „Obuolio draugai“, „Antras žingsnis“, „Įveikiame kartu“, pradinis ugdymas, nuo 2011 Nacionalinis projektas „Auginkime vieni kitus“, 2013-2014 m.m. Nacionalinis projektas „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“, 2012 m. Tęstinis ES projektas „Arbatinės ant ratų“, 2013-2016 m.
Mokomieji	13	Projektas „Saugaus interneto savaitė“, 2015-2016 m. m. Integruotas projektas „Trobesiai“, dalyvauja 110 mokinių, 20 mokytojų, 2015-2016 m. m. Integruotas projektas M. K. Čiurlionio 140 gimimo metinėms paminėti, 2015-2016 m.m. Projektas „Augu ir tobulėju kitaip“, mokytoja J. Šeškevičienė, 2015. Projektas su Rumšiškių liaudies buities muziejaus gintaro meistru A.Norvaiša „Lietuvos auksas“, pradinis ugdymas, 2015 m. Integruotas projektas „Šventų Kalėdų belaukiant“, Pug ir 1 c kl., 2015-2016 m. m. Kaišiadorių kultūros ir meno centro projektas „Vaizduotė“, 2013-

		2014 m. m. • Respublikinis projektas „Lietuvos vaikai kuria pasakas“, 2014 m. • Mokomieji lietuvių kalbos projektai „Neringa“ ir „Eglė - žalčių karalienė“, pradinis ugdymas, 2013-2014 m. m. • Mokomasis lietuvių kalbos ir pasaulio pažinimo projektas „Panemunės pilys“, mokytoja N. Perednienė, 2014-2015 m. m. • Nuolat Vaikų kūrybinės iniciatyvos fondo projektuose „Kalbų kengūra“, „Matematikos kengūra“, „Gamtos kengūra“, „Istorijos kengūra“. • Projektas su Kaišiadorių meno mokykla, 2013 – 2015 m. m.
Bendruomenės	12	• Rajoninis projektas-konkursas „Sveikuoliškiausia klasė“, 2015 m. • Progimnazijos projektas „Šventų Kalėdų belaukiant“, 2015 m. • Kaišiadorių rajono savivaldybės Kaišiadorių miesto seniūnijos Vietos bendruomenių vaikų ir jaunimo užimtumo, kultūrinės ir švietėjiškos veiklos projektas „Mano Lietuva“. Dalyvavo A.Černiauskienė, J.Šeškevičienė, R.Sausaitienė. 62 vaikai, 2015-05 iki 06 • Projektas su Kaišiadorių meno mokykla „Klasiokai“, 2014-05-06. • Dalyvavimas respublikiniame projekte „Mokausi iš kino“, 2013-2015 • Europos judėjimo savaitės bėgimas „Europos judėjimo savaitė 2014“. • Bendruomenės projektas „Balti gandriukai“ (apie emigraciją), 2013 m. • „Naisių vasaros“ projektas „Vaikų Velykėlės“, 2013-2015 m.m. • Projektas su Kaišiadorių meno mokykla „Skambantys metų laikai“. (A.Černiauskienė, J.Šeškevičienė), 2012-2014 m. • Meninė programa – projektas su miesto senjorais „Tu ateik, mano angele baltas“, 2013-12-16. • Projektas su KKK ir sporto centro trenere I. Ladygiene ikimokyklinio amžiaus vaikų ir jų tėvų plaukimo sveikatingumo grupei „Žaidžiame pasaką“, 2014-02-08. • Projektas su Kaišiadorių specialiąja mokykla, nuo 2011
Tarptautiniai	11	• Tarptautinis mokyklų bendradarbiavimo su Slovėnija projektas „Kaišiadorys – Dobravlje“, 2015-2016 m. m. • Lituanistinė vaikų stovykla Vokietijoje Vasario 16-osios gimnazijoje „Globalios Lietuvos – užsienio lietuvių įtraukimas į valstybės gyvenimą“, 2014 m. liepa. Mokytojos A.Paulauskienės vykdyti (-omi) tarptautinio bendradarbiavimo programos eTwinning projektai: • „Colors and shapes around us“ (2 partneriai: Lietuva ir Turkija), 2013 – 2014 m. m. • „Feelings and emotions“ (11 partnerių: Lenkija, Lietuva, Rumunija, Estija, Italija, Graikija), 2013 – 2014 m. m. • „Seasons in the garden“ (7 partneriai: Lietuva, Turkija, Rumunija, Lenkija, Bulgarija), 2013 – 2014 m. m. • „My alphabet“ (aktyvus) (4 partneriai: Lietuva, Italija, Rumunija, Gruzija), 2014 – 2015 m. m.

	Mokytojos J.Šimienės vykdyti (-omi) tarptautinio bendradarbiavimo programos eTwinning projektai: • „Dogs, cats and other pets“ (5 partneriai: Lietuva, Lenkija, Turkija, Ispanija, Rumunija), 2013 – 2014 m. m. • „Four Seasons Around Us“ (6 partneriai: Lietuva, Lenkija, Rumunija, Slovakija, Italija, Bulgarija), 2013 – 2014 m. m. • „Art and Feel“ (6 partneriai: Lietuva, Lenkija, Rumunija, Italija, Kroatija, Graikija, Ispanija), 2013 – 2014 m. m. • „Earth is our home“ (5 partneriai: Lietuva, Lenkija, Rumunija, Slovakija, Turkija), 2013 – 2014 m. m. • „My dream job“ , aktyvus, (5 partneriai: Lietuva, Lenkija, Turkija, Ukraina, Armėnija), 2014 – 2015 m. m. <i>P.S. Progimnazija yra teikusi paraiškas Erasmus+ programų finansavimo konkursui, tačiau dotacijos negavo.</i>

* Socialiniai projektai – socialinius emocinius įgūdžius formuojančios programos ir projektai, nukreipti į santykius ir mikroklimatą (pvz.. „OLWEUS“, „Antras žingsnis“ ir t.t.);

* Mokomieji projektai – dalykiniai ir informaciniai projektai (pvz. karjeros ugdymui, psichikos sveikatai, žalingiems įpročiams ir t.t.);

* Bendruomenės – projektai, kurie vyksta už mokyklos ribų su kitomis organizacijomis (pvz. su senelių ar vaikų globos namais ir t.t.);

* Tarptautiniai projektai – visi projektai, kuriuose tiesiogiai dalyvauja kitos šalys (pvz. įvairūs mokinių mainai, stažuotės ir t.t.).